AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ

№____

SOSİAL, İQTİSADİ İNKİŞAF

11

YANVAR-NOYABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 11
17 dekabr 2018-ci il

2018-ci İLİN YANVAR-NOYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSİAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 72432,1 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,0 faiz çox **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 1,3 faiz, neft sektorunda isə 0,3 faiz artmışdır.

Əlavə dəyərin 45,2 faizi sənayedə, 9,3 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində, 6,8 faizi tikintidə, 6,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,3 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 15,1 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,0 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 7378,5 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 44,0 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,4 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 9,1 faiz, neft sektorunda isə 0,3 faiz artmışdır.

Sənaye məhsulunun 73,4 faizi mədənçıxarma sektorunda, 21,9 faizi emal sektorunda, 4,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda neft hasilatı 0,2 faiz, əmtəəlik qaz hasilatı isə 4,9 faiz artmışdır.

Emal sektorunda avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 29,1 dəfə, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 2,3 dəfə, tütün məmulatlarının istehsalı 2,2 dəfə, elektrik avadanlıqlarının və mebel istehsalının hər biri 2,1 dəfə, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 42,4 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 28,3 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 28,2 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 16,3 faiz, ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 13,1 faiz, içkilərin istehsalı 8,3 faiz, kağız və karton istehsalı 3,8 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 6,2 faiz artmış, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 1,5 faiz, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 9,7 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 10,8 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 17,1 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 24,4 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 24,9 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 66,7 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 6,9 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 3,6 faiz artmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 dekabr 2018-ci il vəziyyətinə 401,8 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımı başa çatmaq üzrədir. Dekabr ayının 1-nə kimi dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahəsinin 99,8 faizi, yaxud 1049,4 min hektarı biçilmiş və həmin sahələrdən 3059,9 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,7 faiz çox məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 29,2 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 31,7 min hektar dən üçün qarğıdalı sahəsindən 226,8 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 71,5 sentner qarğıdalı dəni götürülmüşdür.

Qarğıdalı dəni nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxıl istehsalı 3286,7 min ton olmuşdur.

2018-ci il dekabr ayının 1-nə kimi sahələrdən 1446,6 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,6 faiz çox tərəvəz, 889,4 min ton (əvvəlki ilin müvafiq dövrü səviyyəsində) kartof, 401,6 min ton (8,2 faiz az) bostan məhsulları, 998,4 min ton (8,1 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 154,8 min ton (6,2 faiz çox) üzüm, 868,6 ton (12,5 faiz çox) yaşıl çay yarpağı, 284,5 min ton (30,3 faiz az) şəkər çuğunduru, 220,4 min ton (13,3 faiz çox) pambıq, 24,2 min ton (19,3 faiz az) dən üçün günəbaxan, 5,7 min ton (13,3 faiz çox) tütün yığılmışdır.

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-noyabr aylarında diri çəkidə ət istehsalı 3,0 faiz artaraq 463,6 min ton, süd istehsalı 2,8 faiz artaraq 1899,0 min ton, yumurta istehsalı 1,9 faiz azalaraq 1534,7 milyon ədəd və yun istehsalı 1,2 faiz azalaraq 15,7 min ton olmuşdur.

2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 4,6 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsullarının istehsalı 2,7 faiz, bitkiçilik məhsullarının istehsalı isə 6,6 faiz artmışdır.

Gələn ilin məhsulu üçün 1057,2 min hektar sahədə şum qaldırılmış, 876,2 min hektar sahəyə dən üçün taxıl, ondan 577,3 min hektar sahəyə buğda, 298,7 min hektar sahəyə isə arpa səpilmişdir.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **əsas kapitala** 12899,4 milyon manat məbləğində, yaxud 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,8 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi isə 21,2 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 22,6 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 8820,9 milyon manatı və ya 68,4 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 3026,8 milyon manatı (23,5 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 1051,7 milyon manatı (8,1 faizi) isə ümumi sahəsi 1844,3 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 8144,9

milyon manatını və ya 63,1 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 9019,6 milyon manatı və ya 69,9 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 209,5 milyon ton yük və 1811,6 milyon sərnişin daşınmışdır. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 1,5 faiz, sərnişin daşınması isə 1,4 faiz artmışdır. Yüklərin 65,0 faizi avtomobil, 25,3 faizi boru kəməri, 6,0 faizi dəmir yolu, 3,6 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 88,2 faizi avtomobil, 11,6 faizi metro, qalanları isə hava və dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilmiş 1694,4 milyon manatlıq xidmətlərin 72,7 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi dəyər ifadəsində 9,2 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,8 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 32436,8 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 7944,9 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,7 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 2,8 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 16272,7 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 16164,1 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri də nəzərə alınmaqla 2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 26534,3 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 17281,7 milyon dollarını və ya 65,1 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 9252,6 milyon

dollarını (34,9 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 8029,1 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 36,4 faiz, o cümlədən ixrac 38,3 faiz, idxal 33,0 faiz artmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 1,3 faiz, o cümlədən ixrac 1,0 faiz, idxal 1,9 faiz artmışdır.

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən faktiki qiymətlərlə 10,9 faiz, real ifadədə isə 1,7 faiz artaraq 1351,1 milyon dollar təşkil etmişdir.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 2,3 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri 1,9 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 2,7 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri 2,6 faiz artmışdır.

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında muzdla işləyənlərin **orta aylıq nominal əməkhaqqı** 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,8 faiz artaraq 540,0 manat təşkil etmişdir.

2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 9,2 faiz artaraq 47368,8 milyon manata çatmışdır.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **dövlət büdcəsinə** 20144,7 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 19670,1 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında 474,6 milyon manatlıq profisit yaranmışdır.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2018-ci il noyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 12281,3 milyon manat təşkil etmiş, onun 9779,1 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 13,8 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2018-ci il noyabr ayının 1-nə 8140,0 milyon manat təşkil etmişdir.

2018-ci ilin noyabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə **orta məzənnəsi** 1,70 manata (ilin əvvəlindən 1,70 manata), 1 Avroya –1,93 manata (2,02), 100 Rusiya rubluna –2,57 manata (2,74) bərabər olmuşdur.

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında **əhalinin sayı** 69645 nəfər və ya 0,7 faiz artaraq 2018-ci il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə 9967730 nəfərə çatmışdır.

Cədvəl 1

MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları, faktiki	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	**72 432,1**	**101,0**	**99,8**
o cümlədən qeyri-neft ÜDM	41 614,1	101,3	102,4
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	**7 378,5**	**100,1**	**98,8**
Sənaye məhsulu, milyon manat	**43 969,1**	**101,4**	**96,2**
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	9 113,5	109,1	103,5
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	**12 899,4**	**91,2**	**97,2**
o cümlədən qeyri-neft sektoruna	7 566,2	121,2	108,5
ondan qeyri-neft sənayesinə	1 511,3	122,6	133,0
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	**6 616,2**	**104,6**	**104,2**
o cümlədən: bitkiçilik	3 119,5	106,6	105,9
heyvandarlıq	3 496,7	102,7	102,8
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	**209,5**	**101,5**	**101,8**
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	**1 811,6**	**101,4**	**102,3**
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	**1 694,4**	**109,2**	**105,9**
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	**32 436,8**	**102,7**	**102,3**
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	**7 944,9**	**102,8**	**101,0**
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	**20 144,7**	**136,6**	**113,8**
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	**19 670,1**	**127,2**	**111,0**
Dövlət büdcəsinin profisiti, milyon manat	**474,6**	**x**	**x**
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	**47 368,8**	**109,2**	**108,2**
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	**4 825,3**	**108,2**	**107,2**

…ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2018-ci il 01 noyabr vəziyyətinə, milyon manat	**8 140,0**	**111,8**	**98,2**
Kredit qoyuluşları, 2018-ci il 01 noyabr vəziyyətinə, milyon manat	**12 281,3**	**101,1**	**76,8**
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	1 698,6	89,9	137,4
Orta aylıq nominal əməkhaqqı, manat	**540,0***	**102,8****	**106,4*****
İstehlak qiymətlərinin indeksi	**x**	**102,3**	**113,4**
Əhalinin sayı, 2018-ci il 01 noyabr vəziyyətinə, min nəfər	**9 967,7**	**100,9**	**100,9**
Xarici ticarət dövriyyəsi[1], mlyn. ABŞ $			
faktiki qiymətlərlə	**26 534,3***	**136,4****	**109,7*****
müqayisəli qiymətlərlə	**x**	**101,3****	**88,3*****
o cümlədən: **ixrac**			
faktiki qiymətlərlə	17 281,7*	138,3**	115,4***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,0**	91,9***
ondan **qeyri-neft ixracı**			
faktiki qiymətlərlə	1 351,1*	110,9**	125,1***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,7**	122,8***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	9 252,6*	133,0**	100,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	101,9**	82,7***

Qeyd:

* 2018-ci ilin yanvar-oktyabr ayları.

** 2018-ci ilin yanvar-oktyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən.

*** 2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən.

[1] Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərinə dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin ümumi daxili məhsulu əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,0 faiz artaraq 72432,1 milyon manata çatmışdır.

İqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 1,3 faiz, neft sektorunda isə 0,3 faiz artmışdır.

ÜDM-in 45,2 faizi sənayedə, 9,3 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində, 6,8 faizi tikintidə, 6,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,3 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 15,1 faizi digər sahələrdə istehsal edilmiş, məhsula və idxala xalis vergilər isə ÜDM-in 8,0 faizini təşkil etmişdir.

Bu dövrdə informasiya və rabitə sahələrində əlavə dəyər istehsalı 9,2 faiz, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrində 7,9 faiz, turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrində 7,6 faiz, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində 4,6 faiz, ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində 2,7 faiz, sənayedə 1,3 faiz, digər xidmət sahələrində 0,7 faiz artmış, tikintidə isə 13,1 faiz azalmışdır.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 7378,5 manata bərabər olmuşdur.

Cədvəl 2

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-noyabr		2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
	2018	**2017***	
Ümumi Daxili Məhsul	**72432,1**	**62922,9**	**101,0**
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	3933,3	3692,0	104,6
Sənaye	32759,8	25439,7	101,3
o cümlədən: mədənçıxarma sənayesi	28636,4	21745,2	100,2
emal sənayesi	3332,1	2982,1	107,5
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	677,5	605,8	106,9
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	113,8	106,6	103,6
Tikinti	4918,4	5472,2	86,9
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	6734,3	6407,9	102,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4583,0	4287,4	107,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1652,4	1498,2	107,6
İnformasiya və rabitə	1118,3	1026,2	109,2
Digər sahələr	10971,8	10380,0	100,7
Məhsula və idxala xalis vergilər	**5760,8**	**4719,3**	**100,6**
ÜDM-in deflyatoru	**114,0**	**x**	**x**

*) 2017-ci ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Cədvəl 3

Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-noyabr		2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
	2018	2017*	
Ümumi Daxili Məhsul	**72432,1**	**62922,9**	**101,0**
o cümlədən: neft sektoru	30818,0	23663,2	100,3
qeyri-neft sektoru	41614,1	39259,7	101,3

*) 2017-ci ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

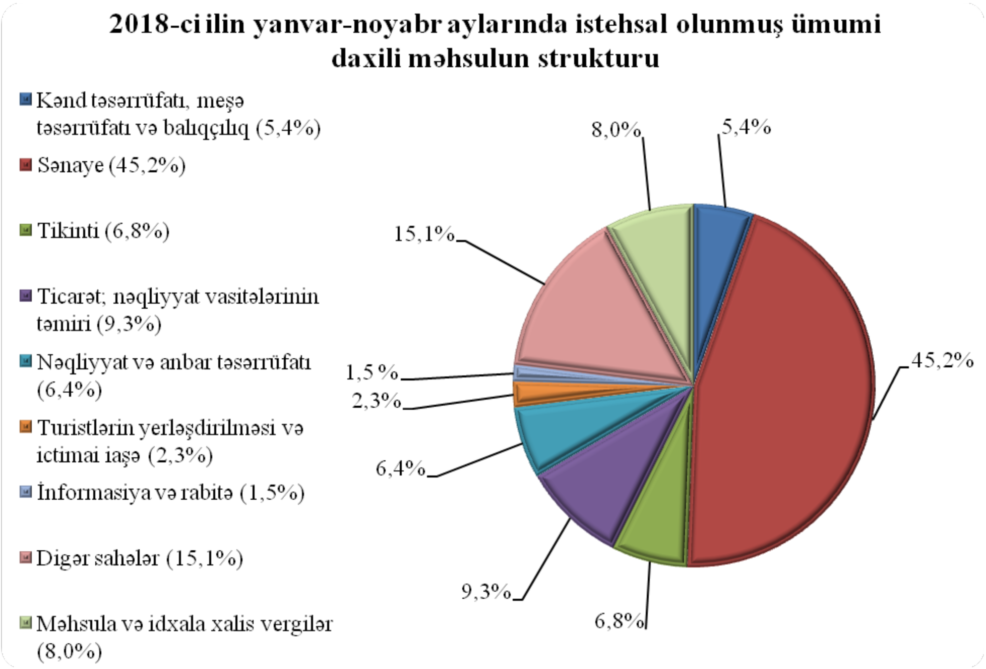

Sənaye

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 1,4 faiz artaraq 44,0 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda istehsal əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 9,1 faiz, neft sektorunda isə 0,3 faiz artmışdır. Sənaye məhsulunun 73,4 faizi mədənçıxarma, 21,9 faizi emal, 4,0 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 82,9 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 92,4 faizi sənaye məhsullarının istehsalı, 7,6 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
2017-ci il		
Yanvar	101,2	101,0
Fevral	90,0	96,3
Mart	102,9	93,2
Aprel	104,5	94,0
May	108,6	94,5
İyun	97,8	94,5
İyul	98,5	94,6
Avqust	89,0	94,0
Sentyabr	101,5	94,7
Oktyabr	102,2	95,4
Noyabr	103,2	96,2
Dekabr	102,6	96,6
2018-ci il		
Yanvar	102,6	101,5
Fevral	89,9	101,4
Mart	104,9	102,0
Aprel	98,8	100,9
May	110,8	100,7
İyun	100,6	101,0

…ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyul	95,4	100,7
Avqust	99,5	101,9
Sentyabr	94,1	102,0
Oktyabr	95,3	101,5
Noyabr	106,9	101,4

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 dekabr 2018-ci il vəziyyətinə 401,8 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 54,3 faizi Bakı, 7,5 faizi Sumqayıt, 5,1 faizi Gəncə, 3,6 faizi Şirvan, 0,2 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 50,2 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 32,3 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən 0,2 faiz artmışdır.

Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin əmtəəlik hasilatı 35,4 milyon ton, əmtəəlik təbii qazın hasilatı isə 17,4 milyard kub metr təşkil etmişdir. Neft hasilatı 0,2 faiz, qaz hasilatı isə 4,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 5

Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	35 467,2	100,1	263,3
ondan əmtəəlik	35 420,0	100,2	263,3
Təbii qaz, milyon kub metr	27 746,0	106,5	-
ondan əmtəəlik	17 417,0	104,9	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	-	-	38,5
Mis filizləri və konsentratları, ton	1 458,4	74,6	187,7
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	6 123,9	98,2	121,6
o cümlədən : qızıl	3 951,5	69,7	88,9
gümüş	2 172,4	3,8 d.	32,7
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	884,9	122,1	8,5
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	205,7	114,9	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	1 355,7	128,2	16,3
Duz, ton	60 778,7	98,5	55,0
ondan əmtəəlik	3 832,7	89,2	55,0
Bentonit, min ton	176,0	88,1	121,2
ondan əmtəəlik	165,2	86,4	121,2
Gips və anhidrit, ton	261 133,7	12,2 d.	52 079,0

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

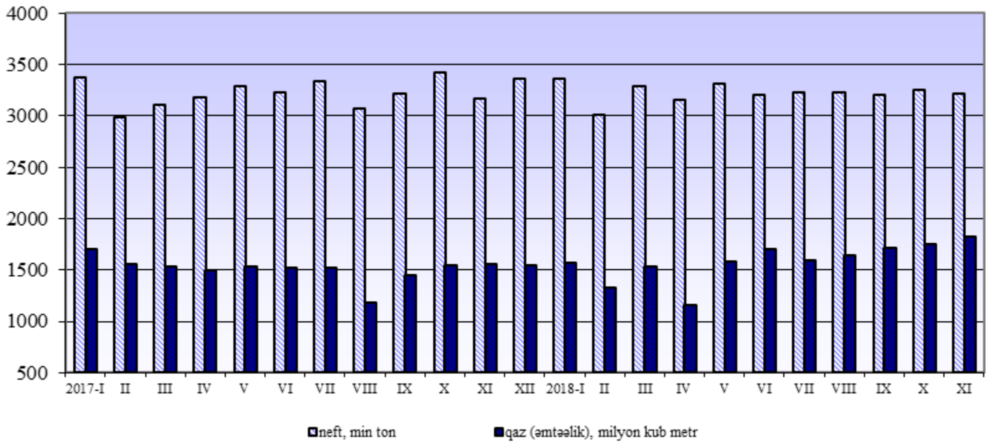

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-noyabr aylarında 9 632,0 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2017-ci il		
Yanvar	107,2	118,4
Yanvar-fevral	101,3	106,1
Yanvar-mart	96,5	101,7
Yanvar-aprel	98,6	102,8
Yanvar-may	99,0	102,3
Yanvar-iyun	98,0	101,4
Yanvar-iyul	97,4	100,7
Yanvar-avqust	97,6	100,9
Yanvar-sentyabr	95,6	99,1
Yanvar-oktyabr	96,0	99,9
Yanvar-noyabr	96,7	100,4
Yanvar-dekabr	98,0	101,7

…ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2018-ci il		
Yanvar	101,7	102,7
Yanvar-fevral	99,6	99,9
Yanvar-mart	104,3	106,9
Yanvar-aprel	105,3	108,0
Yanvar-may	106,1	109,0
Yanvar-iyun	108,6	111,8
Yanvar-iyul	109,4	113,7
Yanvar-avqust	111,9	114,2
Yanvar-sentyabr	112,1	113,5
Yanvar-oktyabr	110,1	112,5
Yanvar-noyabr	107,6	110,6

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

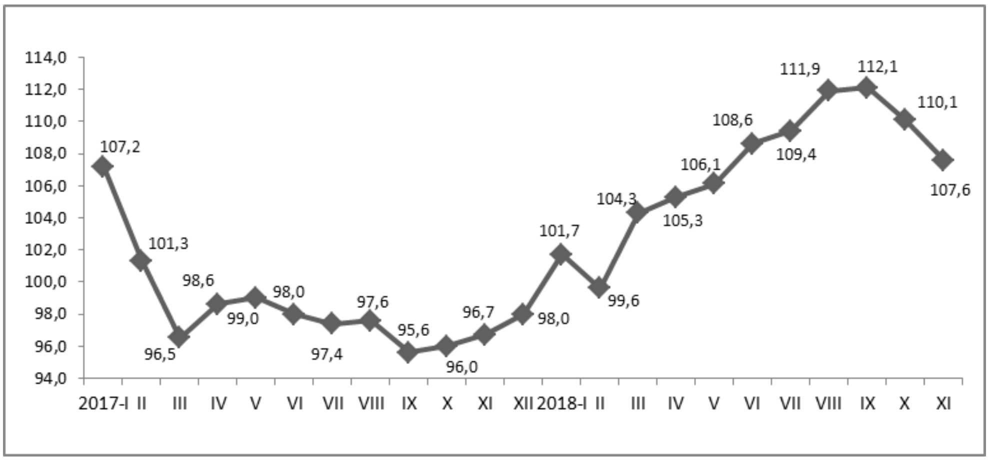

Cədvəl 7

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, min manat*	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi	**9 632 030,4**	**107,6**
o cümlədən: qida məhsullarının istehsalı	3 037 382,6	101,0
içki istehsalı	246 494,2	108,3
tütün məmulatlarının istehsalı	38 600,0	223,3
toxuculuq sənayesi	198 514,7	142,4
geyim istehsalı	74 454,5	97,9
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	22 207,4	128,3
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı	10 295,1	113,1
kağız və karton istehsalı	64 535,0	103,8
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	178 308,5	227,3
neft məhsullarının istehsalı	2 825 392,2	102,0
kimya sənayesi	479 577,0	98,5
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	1 545,3	82,9
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	224 719,4	106,2
tikinti materiallarının istehsalı	578 192,2	128,2
metallurgiya sənayesi	490 739,1	116,3
hazır metal məmulatlarının istehsalı	170 776,2	75,1
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	78 774,9	90,3
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	171 517,3	212,2
maşın və avadanlıqların istehsalı	141 699,6	75,6
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	101 015,2	29,1 d.
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	7 017,5	33,3
mebellərin istehsalı	96 510,2	212,6
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	19 443,4	109,8
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	374 318,9	89,2

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə tütün məmulatlarının istehsalında 2,2 dəfə, içki istehsalında 8,3 faiz, qida məhsullarının istehsalında isə 1,0 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından brendi (konyak) istehsalı 3,4 dəfə, üzüm şərabının istehsalı 56,5 faiz, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 23,2 faiz, kolbasa məmulatlarının istehsalı 5,3 faiz, cem və marmeladların istehsalı 2,0 faiz artmış, bununla yanaşı qənd və şəkər tozu istehsalı 7,7 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı 9,7 faiz azalmışdır.

Cədvəl 8

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	96,5	132,4	56,1
Yanvar-fevral	101,0	159,8	36,5
Yanvar-mart	103,4	137,1	41,9
Yanvar-aprel	103,7	139,4	51,0
Yanvar-may	103,1	137,4	61,4
Yanvar-iyun	102,7	130,6	68,6
Yanvar-iyul	102,3	130,0	76,4
Yanvar-avqust	101,1	128,6	84,1
Yanvar-sentyabr	100,7	126,9	87,2
Yanvar-oktyabr	100,9	124,7	93,4
Yanvar-noyabr	100,6	122,8	106,0
Yanvar-dekabr	101,0	117,2	107,9
2018-ci il			
Yanvar	99,0	75,2	2,8 d.
Yanvar-fevral	93,3	81,0	3,4 d.
Yanvar-mart	92,8	96,9	2,8 d.
Yanvar-aprel	94,9	96,4	2,7 d.
Yanvar-may	94,9	95,5	2,6 d.
Yanvar-iyun	96,9	105,6	3,4 d.
Yanvar-iyul	97,6	109,0	2,9 d.
Yanvar-avqust	99,0	109,3	2,6 d.
Yanvar-sentyabr	99,4	111,4	2,5 d.
Yanvar-oktyabr	100,0	110,6	2,5 d.
Yanvar-noyabr	101,0	108,3	2,2 d.

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

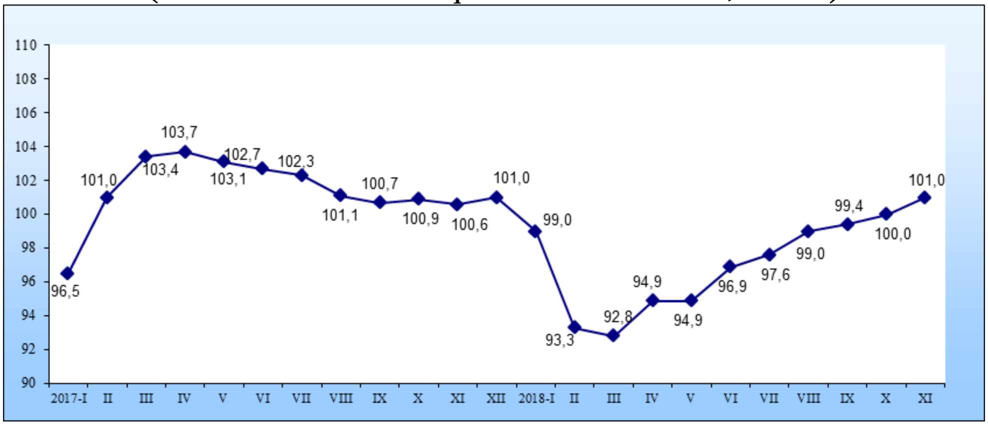

Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	285,7	103,0	-
Kolbasa məmulatları, ton	5 142,2	105,3	3,5
Üzlü süd, min ton	834,8	101,8	-
Qaymaq və xama, ton	4 355,4	100,2	-
Pendir və kəsmik, ton	45 818,0	96,6	59,1
Kərə yağı, ton	21 569,6	93,6	2,7
Cem və marmeladlar, ton	69 898,6	102,0	4 374,1
Duru bitki yağları, ton	45 436,8	90,3	706,7
Marqarin, ton	39 864,8	91,2	784,3

…ardı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	58,7	99,7	0,2
Qənd və şəkər tozu, min ton	189,9	92,3	0,5
Çörək və çörək-bulka məmulatları (əmtəəlik), min ton	1 132,1	101,0	-
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	1,2	150,0	1,4
Araq, min dkl	676,4	141,1	73,1
Brendi (konyak), min dkl	18,0	3,4 d.	20,2
Üzüm şərabı, min dkl	1 448,1	156,5	1 175,0
Pivə, min dkl	4 503,1	112,2	232,2
Likörlər, min dkl	148,2	170,9	42,8
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	21 089,1	123,2	338,4
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	2 928,1	99,3	136,0
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	3 386,8	3,3 d.	1,1

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 295,2 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 42,4 faiz, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalında 28,3 faiz artım, geyim istehsalında isə 2,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 10

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	2,6 d.	3,0 d.	75,3
Yanvar-fevral	2,6 d.	148,5	63,8
Yanvar-mart	2,4 d.	2,0 d.	46,0
Yanvar-aprel	2,2 d.	173,6	39,6
Yanvar-may	2,2 d.	162,1	41,2
Yanvar-iyun	2,1 d.	157,1	44,2
Yanvar-iyul	198,5	149,0	61,7
Yanvar-avqust	182,1	143,5	65,2
Yanvar-sentyabr	173,8	137,9	78,7
Yanvar-oktyabr	168,4	136,2	90,1
Yanvar-noyabr	147,8	131,3	97,2
Yanvar-dekabr	144,7	115,5	95,3
2018-ci il			
Yanvar	173,9	47,7	3,2 d.
Yanvar-fevral	165,8	51,7	4,7 d.
Yanvar-mart	153,2	74,8	185,1
Yanvar-aprel	162,6	112,0	191,4
Yanvar-may	161,4	111,4	195,6
Yanvar-iyun	164,1	110,3	156,9
Yanvar-iyul	164,2	100,7	154,4
Yanvar-avqust	163,0	100,5	154,0
Yanvar-sentyabr	153,3	101,6	142,7
Yanvar-oktyabr	148,8	100,0	135,6
Yanvar-noyabr	142,4	97,9	128,3

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	49 956,8	175,9	13 531,2
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	16 263,4	108,3	1 213,5
Pambıq iplik, ton	22 005,1	142,4	535,6
ondan əmtəəlik	21 320,3	137,9	535,6
Pambıq yataq ağları, min ədəd	492,1	161,7	4,5
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	1 617,3	2,9 d.	1 810,5
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	153,7	56,4	1,2
Alt trikotaj, min ədəd	344,9	64,0	38,8
Corab məmulatları, min cüt	2 209,1	107,0	5,0
Kişilər üçün istehsalat və peşə komplektləri, gödəkçələr və bleyzerləri, min ədəd	547,6	5,7 d.	7,2
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	52,7	172,8	140,0
Aşılanmış xəz dərilər, min kv.m	113,4	94,9	27,4
Ayaqqabı-cəmi, min cüt	216,6	116,3	86,5

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2 825,4 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2,0 faiz artmışdır. Neft məhsullarından avtomobil benzininin istehsalı 2,7 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı 60,7 faiz azalmış, ağ neftin, dizel yanacağının, sürtkü yağlarının, neft bitumunun və neft koksunun istehsalı artmışdır.

Cədvəl 12

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	1 068,5	97,3	58,5
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	179,4	108,2	-
Ağ neft, min ton	554,1	102,8	43,1
Dizel yanacağı, min ton	1 755,2	102,1	35,3
Yanacaq mazutu, min ton	92,7	39,3	15,8
Sürtkü yağları, min ton	150,6	4,5 d.	26,8
Neft bitumu, min ton	272,8	130,7	13,2
Neft koksu, min ton	223,1	113,0	7,3

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 705,8 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə məhsul buraxılışı rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 6,2 faiz artmış, kimya sənayesində 1,5 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında isə 17,1 faiz azalmışdır.

Əsas kimya məhsullarından yod istehsalı 7,3 faiz, izopropil spirti istehsalı 28,2 faiz, metanol istehsalı 37,2 faiz azalmış, oksigen istehsalı 48,9 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 21,8 faiz, propilen istehsalı 13,1 faiz, etilen istehsalı 4,1 faiz, azot istehsalı 4,0 faiz artmışdır. Rezin və plastik kütlə məmulatlarından bərk polipropilen boruların istehsalı 68,2 faiz, butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatların istehsalı 58,7 faiz, məsaməli polistirol lövhələr və zolaqların istehsalı isə 38,5 faiz artmışdır.

Cədvəl 13

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	93,3	111,7	2,4 d.
Yanvar-fevral	93,3	158,9	182,3
Yanvar-mart	95,7	2,4 d.	142,4
Yanvar-aprel	111,7	2,3 d.	160,6
Yanvar-may	122,0	2,0 d.	157,0
Yanvar-iyun	122,4	2,3 d.	148,5
Yanvar-iyul	120,3	2,2 d.	157,3
Yanvar-avqust	122,2	2,0 d.	175,0
Yanvar-sentyabr	118,1	2,4 d.	185,2
Yanvar-oktyabr	120,7	2,4 d.	189,1
Yanvar-noyabr	120,8	2,5 d.	191,4
Yanvar-dekabr	116,5	2,5 d.	171,7
2018-ci il			
Yanvar	98,7	3,1 d.	71,7
Yanvar-fevral	106,3	2,0 d.	55,1
Yanvar-mart	106,2	78,1	59,5
Yanvar-aprel	101,6	78,0	66,9
Yanvar-may	99,2	103,7	71,7
Yanvar-iyun	100,4	100,3	80,7
Yanvar-iyul	98,7	101,2	88,0
Yanvar-avqust	101,0	120,2	90,4
Yanvar-sentyabr	107,8	96,4	97,2
Yanvar-oktyabr	103,8	87,1	100,1
Yanvar-noyabr	98,5	82,9	106,2

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

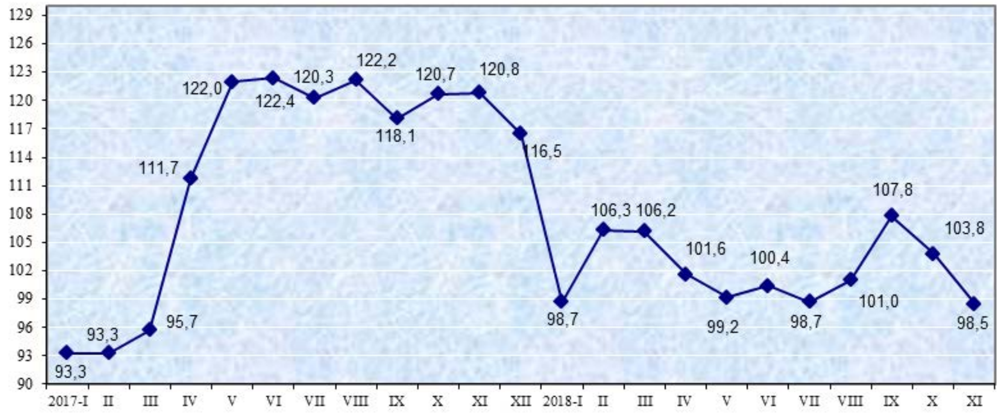

Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	21 990,8	104,0	81,5
ondan əmtəəlik	2 033,6	159,0	81,5
Yod, ton	168,2	92,7	9,2
Oksigen, min kub m	4 438,8	148,9	59,7
Propilen, min ton	48,6	113,1	4,0
ondan əmtəəlik	41,6	124,0	4,0
Polietilen, min ton	86,3	104,2	2,4
Etilen, min ton	88,9	104,1	-
İzopropil spirti (mütləq), ton	7 284,9	71,8	648,7
Metanol (metil spirti), min ton	166,9	62,8	19,4
Lak-boya məmulatları, ton	12 964,1	121,8	191,4

…ardı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sair üzvi kompozisiya həllediciləri və durulaşdırıcıları, ton	15 935,5	147,8	43,5
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	9 527,5	117,5	3 950,1
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	3 084,8	168,2	186,0
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	4 723,8	51,3	232,0
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	1 155,7	138,5	25,2
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	5 104,2	158,7	3 970,2
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlər, ton	367,4	71,0	56,7
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	44,8	64,8	53,8
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	496,9	94,7	190,2

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun ümumi dəyəri 28,2 faiz artaraq 578,2 milyon manat təşkil etmişdir. Hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 90,9 faiz, sementin istehsalı 21,1 faiz, tikinti kərpicinin istehsalı 7,4 faiz artmış, tikinti əhənginin istehsalı 1,1 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyalarının istehsalı 29,6 faiz, tikinti gipsinin istehsalı 50,9 faiz azalmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası

(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	3 218,5	121,1	124,4
Şüşə lifindən iplik, ton	239,8	30,9	-
Tikinti gipsi, min ton	40,8	49,1	0,8
ondan əmtəəlik	9,6	31,1	0,8
Tikinti əhəngi, min ton	27,3	98,9	0,04
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	73,3	79,2	5,6
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub metr	97,7	70,4	4,7
Asfalt, min ton	270,7	2,0 d.	-
Tikinti kərpici, min kub metr	286,4	107,4	19,3
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	1 312,7	190,9	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	30 384,5	137,3	384,0

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-noyabr aylarında 661,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesində 16,3 faiz artım, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 24,9 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Yanvar-noyabr ayları ərzində sahə üzrə 280,1 min ton (28,9 faiz çox) armatur, 698,7 ton (8,1 faiz çox) alüminium çubuqlar, millər və profillər, 1 326,3 ton (9,8 dəfə çox) mayelər üçün çənlər, sisternlər istehsal edilmişdir.

Cədvəl 16

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2017-ci il		
Yanvar	135,2	127,3
Yanvar-fevral	123,0	89,0
Yanvar-mart	103,8	79,0
Yanvar-aprel	102,4	70,5
Yanvar-may	93,5	65,8
Yanvar-iyun	90,5	69,7
Yanvar-iyul	90,6	69,2
Yanvar-avqust	91,5	68,2
Yanvar-sentyabr	86,3	73,2
Yanvar-oktyabr	86,9	84,0
Yanvar-noyabr	90,1	85,1
Yanvar-dekabr	91,3	88,0
2018-ci il		
Yanvar	96,2	181,5
Yanvar-fevral	90,0	167,0
Yanvar-mart	111,5	246,4
Yanvar-aprel	114,2	219,9
Yanvar-may	118,4	204,1
Yanvar-iyun	115,0	164,1
Yanvar-iyul	114,3	128,2
Yanvar-avqust	113,4	118,2
Yanvar-sentyabr	115,7	107,4
Yanvar-oktyabr	113,3	98,8
Yanvar-noyabr	116,3	75,1

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Çuqun tökmə, ton	11,2	3,5	89,2
ondan əmtəəlik	-	-	89,2
Polad tökmə, min ton	359,1	100,3	2,1
Armatur, min ton	280,1	128,9	5,5
ondan əmtəəlik	265,0	124,4	5,5
Polad borular, min ton	42,6	102,7	-
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, ilkin şəkildə, min ton	38,9	157,8	9,6
Alüminium çubuqlar, millər və profillər, ton	698,7	108,1	158,5
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan qeyri-elektrik radiatorlar və onların hissələri, ton	35,3	28,6	-
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, ton	1 326,3	9,8 d.	40,0
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	8 030,2	73,0	-

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 250,3 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 9,7 faiz azalmış, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 2,1 dəfə artmışdır. Dövr ərzində əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 88,8 faiz artmış, məişət soyuducularının istehsalı 37,6 faiz, güc transformatorlarının istehsalı 57,3 faiz azalmışdır.

Cədvəl 18

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2017-ci il		
Yanvar	3,3 d.	4,6 d.
Yanvar-fevral	182,8	3,4 d.
Yanvar-mart	2,2 d.	2,9 d.
Yanvar-aprel	2,1 d.	2,4 d.
Yanvar-may	172,1	2,1 d.
Yanvar-iyun	175,7	184,2
Yanvar-iyul	157,6	169,0
Yanvar-avqust	142,9	163,8
Yanvar-sentyabr	135,0	165,7
Yanvar-oktyabr	130,5	159,9
Yanvar-noyabr	128,5	150,1
Yanvar-dekabr	125,5	134,6
2018-ci il		
Yanvar	76,8	77,7
Yanvar-fevral	93,9	143,4
Yanvar-mart	81,7	137,4
Yanvar-aprel	93,9	198,5
Yanvar-may	94,3	196,2
Yanvar-iyun	89,4	184,1
Yanvar-iyul	89,3	303,8
Yanvar-avqust	90,4	298,9
Yanvar-sentyabr	89,9	252,3
Yanvar-oktyabr	95,3	244,7
Yanvar-noyabr	90,3	212,2

Cədvəl 19

Kompüter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülməsi üçün cihazlar, ədəd	151 540	84,6	50
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	9 900	108,8	209
Elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələri, ədəd	111 446	2,1 d.	-
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	2 511,0	59,8	3 375,7
Güc transformatorları, ədəd	538	42,7	-
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	982,1	188,8	4 119,9
Televizorlar, ədəd	-	-	4 309
Məişət soyuducuları, ədəd	1 202	62,4	881

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 249,7 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə avtomobil istehsalı 29,1 dəfə artmış, maşın və avadanlıqların istehsalı 24,4 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 66,7 faiz azalmışdır. Dövr ərzində məişət kondisionerlərinin istehsalı olmamış, bununla yanaşı 1 220 ədəd traktor, 794 ədəd minik avtomobili istehsal olunmuş, mancanaq dəzgahlarının istehsalı 2,2 dəfə, ştanqlı quyu nasoslarının istehsalı 3,9 faiz artmışdır.

Cədvəl 20

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2017-ci il			
Yanvar	44,5	-	123,6
Yanvar-fevral	33,8	-	125,6
Yanvar-mart	57,6	-	124,7
Yanvar-aprel	99,0	1,8	132,5
Yanvar-may	118,7	1,6	124,4
Yanvar-iyun	125,1	1,4	118,8
Yanvar-iyul	119,1	1,6	119,3
Yanvar-avqust	132,4	1,6	123,7
Yanvar-sentyabr	127,7	1,8	123,7
Yanvar-oktyabr	123,6	1,7	119,1
Yanvar-noyabr	138,7	1,2	116,9
Yanvar-dekabr	142,9	1,2	114,7
2018-ci il			
Yanvar	71,0	-	32,9
Yanvar-fevral	72,5	-	27,3
Yanvar-mart	127,2	-	33,9
Yanvar-aprel	94,4	8,8 d.	36,0
Yanvar-may	90,1	16,1 d.	37,5
Yanvar-iyun	93,3	16,6 d.	37,3
Yanvar-iyul	84,8	31,3 d.	37,6
Yanvar-avqust	84,0	32,0 d.	38,3
Yanvar-sentyabr	86,8	27,4 d.	36,0
Yanvar-oktyabr	82,3	26,5 d.	34,4
Yanvar-noyabr	75,6	29,1 d.	33,3

Cədvəl 21

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobillərin istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	117,0	7,7 d.	1,9
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	4 401	103,9	189
Mancanaq dəzgahları, ədəd	386	2,2 d.	87
Qazlift quyu avadanlıqları və onların hissələri, ədəd	717	82,2	78
Məişət kondisionerləri, ədəd	-	-	2 241
Odsöndürənlər, ədəd	10 796	55,0	-
Traktorlar, ədəd	1 220	92,6	-
Minik avtomobilləri, ədəd	794	26,5 d.	179

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorları

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda dövr ərzində 1 737,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,9 faizlik artım müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 3,6 faiz artaraq 289,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 22

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 737,1	106,9
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	289,7	103,6

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2018-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	21 058,4	102,4	-
ondan əmtəəlik	20 257,9	102,9	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 632,5	100,5	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	18 537,1	102,9	-
şərti termik elektriki istehsalı	1,0	-	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	50,1	4,4 d.	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	37,2	97,1	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	414,1	98,5	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 12899,4 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 8,8 faiz az vəsait yönəldilmişdir. Bu azalma neft sektoruna yatırılmış investisiyaların azalması ilə bağlı olmuş, qeyri-neft sektoruna yönəldilmiş vəsaitin həcmi isə 21,2 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesinə qoyulmuş investisiyalar 22,6 faiz artmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 8820,9 milyon manatı və ya 68,4 faizi məhsul istehsalı sahələrinin, 3026,8 milyon manatı (23,5 faizi) xidmət sahələrinin, 1051,7 milyon manatı (8,1 faizi) isə ümumi sahəsi 1844,3 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 51,8 faizi dövlət, 48,2 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 69,9 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 63,1 faizini təşkil etmişdir.

Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 6495,7 milyon manat, bank kreditləri 1626,6 milyon manat, büdcə vəsaitləri 3515,4 milyon manat, büdcədənkənar fondların vəsaitləri 254,3 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 921,1 milyon manat, sair vəsaitlər 86,3 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 24

Maliyyə mənbələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**12899,4**	**91,2**	**100,0**
o cümlədən: Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	6495,7	70,0	50,4
Bank kreditləri	1626,6	90,1	12,6
Büdcə vəsaitləri	3515,4	175,0	27,2
Büdcədənkənar fondların vəsaitləri	254,3	129,6	2,0
Əhalinin şəxsi vəsaiti	921,1	122,5	7,1
Sair vəsaitlər	86,3	81,1	0,7

Qrafik 7

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə mənbələri üzrə strukturu, faizlə

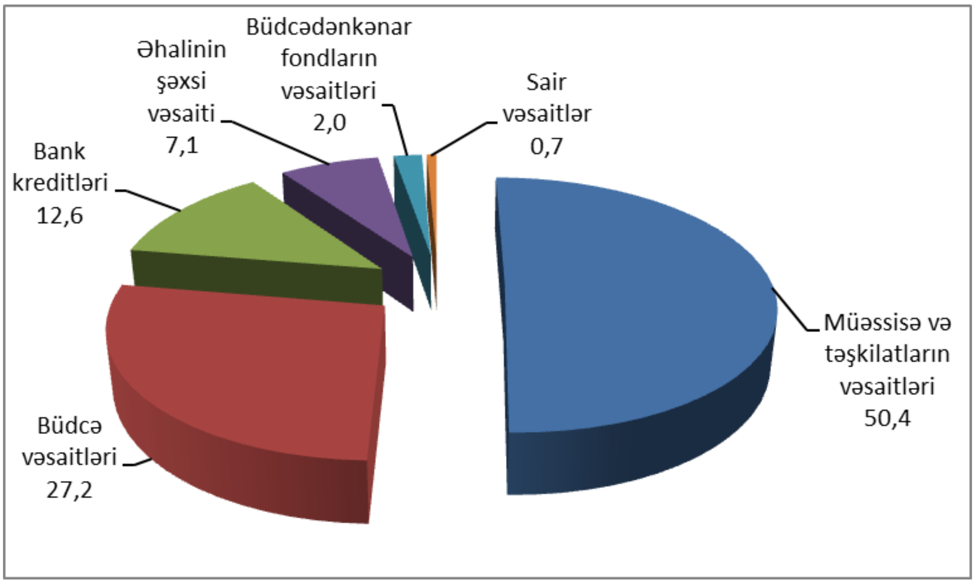

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 53,1 faizi sənaye, 20,7 faizi tikinti, 12,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,6 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 2,8 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,1 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi təhsil, 1,4 faizi səhiyyə, hər birində 0,5 faiz olmaqla ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,4 faiz olmaqla turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, hər birində 0,1 faiz olmaqla isə maliyyə və sığorta fəaliyyəti və digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 25

İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri

İqtisadiyyatın sahələri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	**12899,4**	**91,2**	**100,0**
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	**358,4**	**118,0**	**2,8**
Sənaye	**6844,5**	**75,0**	**53,1**
o cümlədən: Mədənçıxarma sənayesi	5072,7	64,7	39,3
Emal sənayesi	608,2	193,1	4,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	455,4	93,8	3,6
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	708,2	143,0	5,5
Tikinti	**2669,6**	**116,5**	**20,7**
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	1051,7	124,9	8,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	**67,9**	**117,4**	**0,5**

...ardı

İqtisadiyyatın sahələri	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	**1640,0**	**106,5**	**12,7**
o cümlədən: nəqliyyat	1637,2	106,4	12,7
poçt və kuryer fəaliyyəti	2,8	117,8	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	**48,2**	**158,5**	**0,4**
İnformasiya və rabitə	**271,0**	**179,3**	**2,1**
ondan rabitə	118,4	85,8	0,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	**11,1**	**187,7**	**0,1**
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	**4,2**	**-**	**0,0**
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	**4,7**	**81,7**	**0,0**
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	**61,3**	**105,4**	**0,5**
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	**466,8**	**154,0**	**3,6**
Təhsil	**202,3**	**2,6 d.**	**1,6**
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	**178,8**	**155,5**	**1,4**
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	**57,3**	**87,5**	**0,4**
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	**13,3**	**2,7 d.**	**0,1**

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında neft sektoruna 5333,2 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 7566,2 milyon manatlıq vəsaitin 1511,3 milyon manatı (ümumi sərmayənin 11,7 faizi) qeyri-neft sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

Cədvəl 26

Neft və qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	Neft sektoru		Qeyri-neft sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	597,6	62,2	362,7	37,8
Fevral	410,9	47,5	453,5	52,5
Mart	404,5	38,7	640,0	61,3
Aprel	465,5	36,1	825,4	63,9
May	475,2	44,0	605,5	56,0
İyun	473,0	43,4	617,9	56,6
İyul	499,7	44,4	625,9	55,6
Avqust	646,2	43,2	850,1	56,8
Sentyabr	458,8	38,4	736,3	61,6
Oktyabr	498,0	37,3	836,0	62,7
Noyabr	403,8	28,5	1012,9	71,5

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Naxçıvan Muxtar Respublikasında Təmizləyici Qurğular Kompleksi, Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun yeni binası, Bakı şəhərində Yüksəkgərginlikli avadanlıqlar zavodu, 110/35/10 kilovoltluq “Yasamal-1” və “Qobu”, 35/10-6 kilovoltluq 120 saylı elektrik yarımstansiyaları, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi, Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin inzibati binası, Bona Dea Beynəlxalq Hospitalı, “Dinamo” oteli, Respublika Narkoloji Mərkəzi, Abşeron Logistika Mərkəzi, Bakı Kitab Mərkəzi, Bakı Olimpiya Stadionundan Heydər Əliyev prospektinə keçid və müxtəlif səviyyəli yol qovşağı, Sumqayıt şəhərində Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında polipropilen zavodu, tütün məmulatları istehsalı fabriki, əlvan metallar və ferroərintilər zavodu, inşaat kimyəviləri zavodu, Sumqayıt Dəmiryol Vağzalı, Mingəçevir şəhərində Mingəçevir Sənaye Parkında “Mingəçevir Tekstil” MMC-nin iplik istehsalı üzrə iki müəssisəsi, Naftalan şəhərində Naftalan şəhər Mərkəzi Xəstəxanası, Lənkəran şəhərində “Azərxalça” ASC-nin filialı, “Lənkəran-2” yarımstansiyası, Ağdam rayonunda Qarabağ Atçılıq Kompleksi, “Azərxalça” ASC-nin Ağdam filialı, Goranboy rayonunda “Region Aqropark”, Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma

kanalının ikinci növbəsi, 110/35/10 kilovoltluq "Dəlimənmmədli" elektrik yarımstansiyası, Dəliməmmədli-Quşçular-Fəxralı-Qurbanzadə-Alpout avtomobil yolu, Xaçmaz rayonunda "Azərxalça" ASC-nin Xaçmaz filialı, İsmayıllı rayonunda Heyvandarlıq Kompleksi, Aqropark, "İsmayıllı" elektrik yarımstansiyası, "Azərxalça" ASC-nin İsmayıllı filialı, Muğanlı-İsmayıllı-Mingə-Keyvəndi-Şəbiyan-Bəhliyan avtomobil yolu, Neftçala rayonunda Neftçala Sənaye Məhəlləsində "Xəzər" avtomobil zavodu, Şamaxı rayonunda Üzümçülük və şərabçılıq kompleksi, Dəmirçi Arxeologiya Muzeyi, Dəmirçi-Lahıc avtomobil yolu, Biləsuvar rayonunda Zəhmətabad-Bəydili-Xırmandalı-Əliabad avtomobil yolu, Masallı rayonunda Sənaye məhəlləsi, Çəltik emalı müəssisəsi, Qax rayonunda Aqropark, "Yurd hotel" mehmanxanası, Lerik rayonunda Elektrik stansiyası, Xızı rayonunda "Yeni Yaşma" Külək Elektrik Parkı, Quba rayonunda meyvə emalı zavodu, "ABAD Factory" İstehsalat Kompleksi, Mərkəzi Xəstəxana, İmişli rayonunda Avtomatik İdarəetmə və Nəzarət Mərkəzi, bunlardan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikasında bir növbədə gəlişlərin sayı 45 nəfər olan 3 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, 1726 şagird yerlik 6, Bakı və Şəki şəhərlərində, Abşeron, Balakən, Şamaxı, Tovuz rayonlarında 5948 şagird yerlik 6 ümumtəhsil məktəb binası, Bakı şəhəri və Zərdab rayonunda 260 yerlik 2 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 4754,5 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 27

Daxili və xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	500,5	52,1	459,8	47,9
Fevral	426,8	49,4	437,6	50,6
Mart	555,4	53,2	489,1	46,8
Aprel	698,7	54,1	592,2	45,9
May	633,0	58,6	447,7	41,4
İyun	624,7	57,3	466,2	42,7
İyul	783,5	69,6	342,1	30,4
Avqust	1100,0	73,5	396,3	26,5
Sentyabr	833,7	69,8	361,4	30,2
Oktyabr	971,8	72,8	362,2	27,2
Noyabr	1016,8	71,8	399,9	28,2

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 3838,9 milyon manatı (80,7 faizi) Birləşmiş Krallıq, İsveçrə, Türkiyə, Malayziya, ABŞ, Yaponiya, Rusiya, İran və Çexiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 62,3 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 9,6 faizini əsaslı təmir, 8,2 faizini cari təmir, 19,9 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 79,8 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu

(ümumi yekuna görə, faizlə)

Kənd təsərrüfatı

2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 6616,2 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 3496,7 milyon manatı heyvandarlıq, 3119,5 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

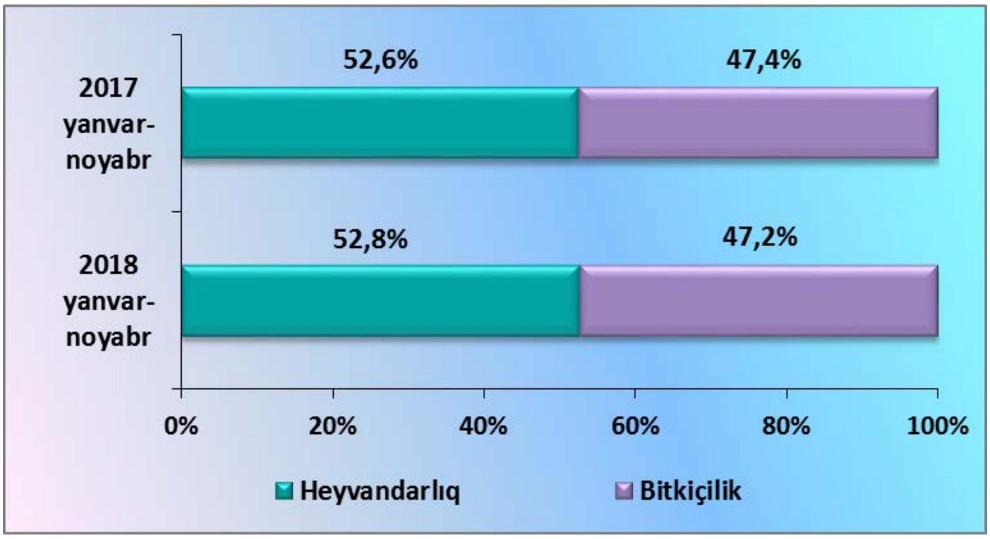

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsalı 4,6 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsulları üzrə 2,7 faiz, bitkiçilik məhsulları üzrə isə 6,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 28

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
2017-ci il			
Yanvar	103,5	102,9	133,2
Yanvar-fevral	103,2	102,8	128,8
Yanvar-mart	103,5	103,0	124,6
Yanvar-aprel	103,2	102,6	115,8
Yanvar-may	102,0	102,3	100,1
Yanvar-iyun	102,2	102,6	101,7
Yanvar-iyul	101,2	103,0	99,2
Yanvar-avqust	101,7	102,5	100,9
Yanvar-sentyabr	102,8	103,0	102,6
Yanvar-oktyabr	104,0	102,8	105,3
Yanvar-noyabr	104,2	102,8	105,9
Yanvar-dekabr	104,2	102,7	106,1
2018-ci il			
Yanvar	104,3	103,6	133,5
Yanvar-fevral	103,4	102,6	143,8
Yanvar-mart	104,2	102,8	163,2
Yanvar-aprel	103,5	102,6	120,2
Yanvar-may	108,5	102,5	152,0
Yanvar-iyun	107,6	102,5	114,6
Yanvar-iyul	106,5	102,5	111,0
Yanvar-avqust	104,2	102,6	105,8
Yanvar-sentyabr	104,3	102,7	105,8
Yanvar-oktyabr	105,0	102,6	107,4
Yanvar-noyabr	104,6	102,7	106,6

Bitkiçilik. Ölkədə kənd təsərrüfatı məhsullarının yığımı başa çatmaq üzrədir və dekabr ayının 1-nə kimi payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahəsinin 99,8 faizi, yaxud 1049,4 min hektarı biçilmiş və həmin sahələrdən 3059,9 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,7 faiz çox məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 29,2 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 31,7 min hektar dən üçün qarğıdalı sahəsindən 226,8 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 71,5 sentner qarğıdalı dəni götürülmüşdür. Qarğıdalı dəni nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxıl istehsalı 3286,7 min ton olmuşdur.

Məhsul yığımı başlanandan dekabr ayının 1-dək sahələrdən 1446,6 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,6 faiz çox tərəvəz, 889,4 min ton (əvvəlki ilin müvafiq dövrü səviyyəsində) kartof, 401,6 min ton (8,2 faiz az) bostan məhsulları toplanmışdır. Eyni zamanda, hektarın orta məhsuldarlığı tərəvəz üzrə 10 sentner, bostan məhsulları üzrə 5 sentner artmış, kartof üzrə isə 1 sentner azalmış və uyğun olaraq 209, 192 və 150 sentner olmuşdur.

2018-ci ildə 132,5 min hektar sahədə pambıq, 11,6 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 8,6 min hektar sahədə şəkər çuğunduru və 3,4 min hektar sahədə tütün əkilmişdir. Dekabrın 1-i vəziyyətinə həmin sahələrdən 220,4 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 13,3 faiz çox pambıq, 24,2 min ton (19,3 faiz az) dən üçün günəbaxan, 284,5 min ton (30,3 faiz az) şəkər çuğunduru və 5,7 min ton (13,3 faiz çox) tütün yığılmışdır.

Hesabat dövrünə 998,4 min ton (8,1 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 154,8 min ton (6,2 faiz çox) üzüm, 868,6 ton (12,5 faiz çox) yaşıl çay yarpağı toplanmışdır.

Cədvəl 29

Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə bitkiçilik məhsullarının yığımı

	2018-ci il yanvar-noyabr				2017-ci il yanvar-noyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə faizlə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul-darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul-darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	1 049,4	99,8	3 059,9	29,2	940,5	2 691,5	28,6
Dən üçün qarğıdalı	31,7	99,9	226,8	71,5	35,6	226,3	63,6
Dənli və dənli paxlalı bitkilər-cəmi	1 081,1	99,8	3 286,7	30,4	976,1	2 917,8	29,9
Pambıq	132,5[x)]	-	220,4	-	136,4[x)]	194,5	-
Dən üçün günəbaxan	11,6	99,9	24,2	20,9	14,9	30,0	20,1
Şəkər çuğunduru	8,6	99,9	284,5	333	13,0	408,2	315
Tütün	3,4[x)]	-	5,7	-	3,2[x)]	5,1	-
Kartof	59,3	100	889,4	150	58,8	889,4	151
Tərəvəz	69,2	100	1 446,6	209	69,0	1 370,5	199
Bostan məhsulları	20,9	100	401,6	192	23,4	437,5	187
Meyvə və giləmeyvə	196,9[x)]	-	998,4	-	186,4[x)]	923,7	-
Üzüm	16,1[x)]	-	154,8	-	16,1[x)]	145,8	-
Yaşıl çay yarpağı, ton	1,1[x)]	-	868,6	-	1,1[x)]	772,2	-

x) əkin sahəsi

Təsərrüfatlarda 2019-cu ilin məhsulu üçün payız-tarla işləri davam etdirilir. Təmiz herik şumu daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 1057,2 min hektar sahədə şum qaldırılmışdır. Gələn ilin məhsulu üçün 876,2 min hektar sahədə dən üçün payızlıqlar səpilmişdir. Ümumi əkinin 577,3 min hektarı və ya 65,9 faizi buğda, 298,7 min hektarı və ya 34,1 faizi arpa əkinləridir.

Heyvandarlıq. 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-noyabr aylarında diri çəkidə ət istehsalı 3,0 faiz artaraq 463,6 min ton, süd istehsalı 2,8 faiz artaraq 1899,0 min ton, yumurta istehsalı 1,9 faiz azalaraq 1534,7 milyon ədəd, yun istehsalı 1,2 faiz azalaraq 15,7 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 514 ton (keçən il 245 ton) barama istehsal olunmuşdur ki, bu da son 20 ilin ən yüksək göstəricisidir.

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı

(artan yekunla)

Qrafik 10

Ət istehsalı (diri çəkidə), min ton

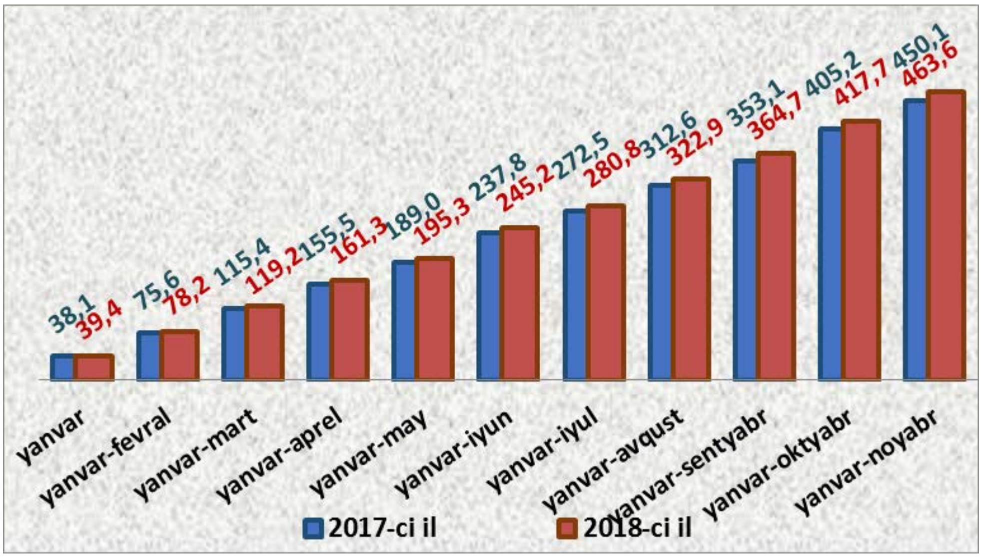

Qrafik 11

Süd istehsalı, min ton

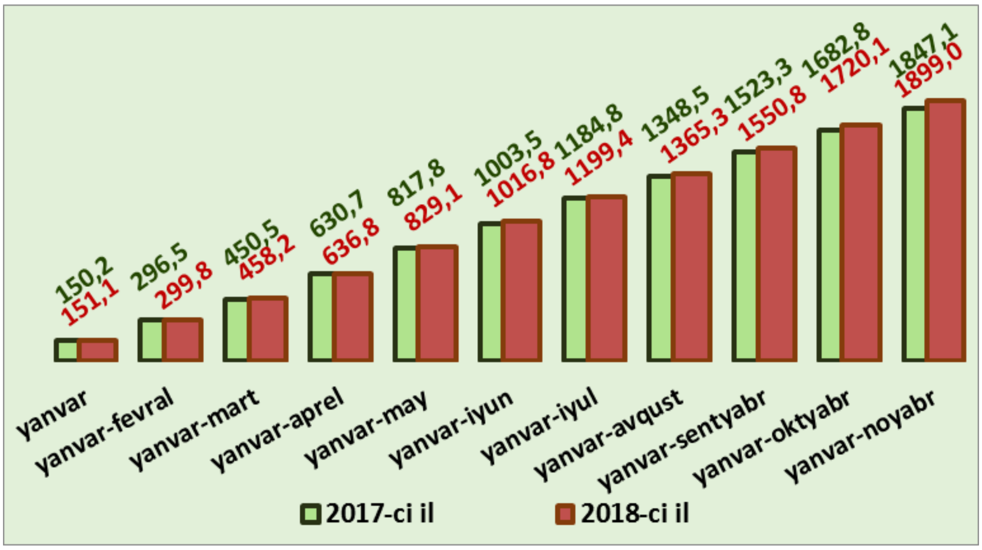

Qrafik 12

Yumurta istehsalı, milyon ədəd

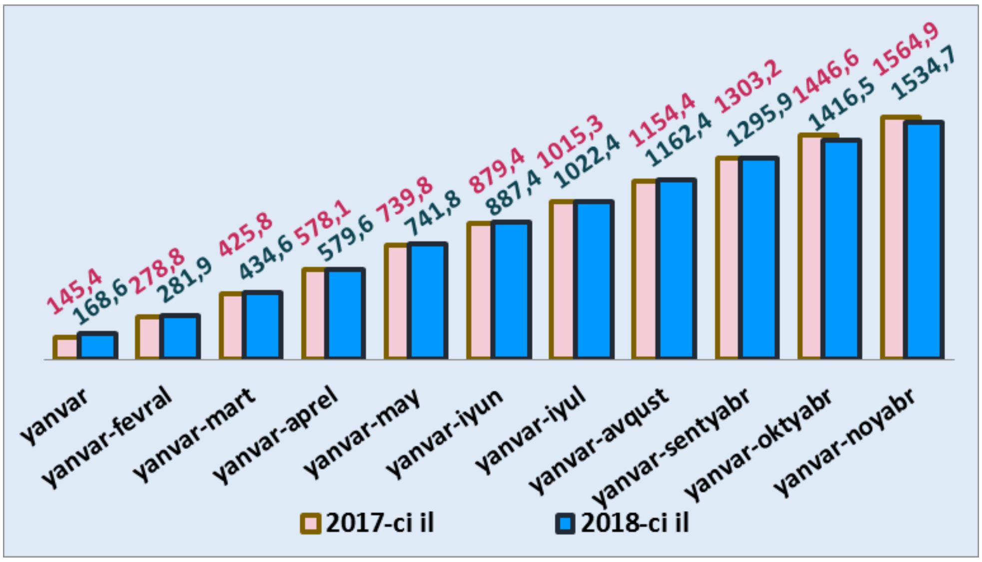

Nəqliyyat

2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 209,5 milyon ton yük daşınmış və 2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,5 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 3,6 faizi dəniz, 6,0 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 65,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 25,3 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır.

Qrafik 13

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

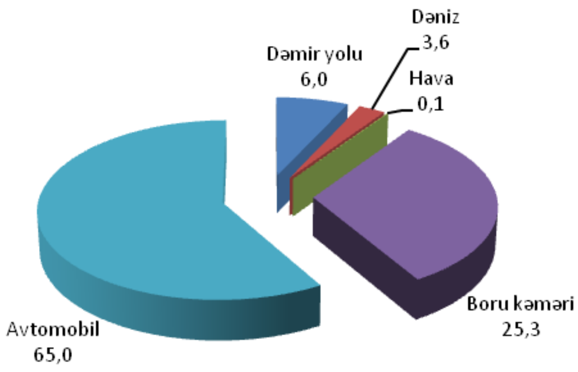

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 2,7 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi 82,4 faiz təşkil etmişdir.

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında nəqliyyatçılar 1811,6 milyon nəfərə və ya 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,4 faiz çox sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 88,2 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,6 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində 12,6 milyon ton yük, 2516,1 min sərnişin daşınmış, 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 4,2 faiz azalma, sərnişin daşınmasında isə 12,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 338 vaqon yüklənmiş, 413 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 12,6 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 5,4 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında daşınmış yüklərin həcmi 7511,1 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,6 faiz artmışdır. Yüklərin 55,3 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

Dəniz limanları tərəfindən 8948,1 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 8447.4 min tonunu və ya 94,4 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2018-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 212,7 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,8 faiz azalaraq 14,5 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 14

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

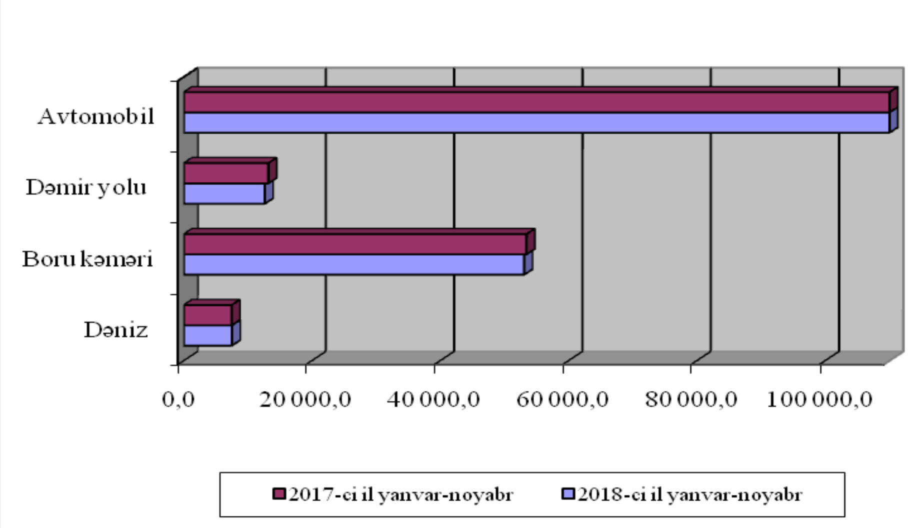

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 136,1 milyon ton yük, 1597,0 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 3,0 faiz və 1,4 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,0 faizi avtobus, 4,0 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yük dövriyyəsi 3,1 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 1,5 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 1,1 faiz artaraq 209,8 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 2233,2 min və ya 2,3 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yükdaşıma 19,7 faiz artaraq 183,2 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 38013,1 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqletmənin 81,6 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində bu kəmər vasitəsilə 31018,6 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 5986,7 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 20919,1 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,3 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 35,7 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 7463,9 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 43375,4 min ton, yük dövriyyəsi isə 9490,1 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 27326,7 min tonu və ya 63,0 faizi avtomobil nəqliyyatı, 10361,0 min tonu və ya 23,9 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 5687,7 min tonu və ya 13,1 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 17,9 faizini və ya 7766,0 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** 1694,4 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 72,7 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur. 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 9,2 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,8 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 46,9 faizi və ya 794,3 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 41,7 milyard manat olmaqla 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,9 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri əvvəlki ilin yanvar-noyabr aylarının səviyyəsini real ifadədə 2,9 faiz üstələyərək 40,0 milyard manata bərabər olmuş, onun 48,8 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 30

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manatla	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	**41 695,9**	**102,9**
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 671,3	101,7
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	40 024,6	102,9
ondan: fərdi sahibkarlar üzrə	19 533,3	99,6

Hesabat dövründə istehlak bazarında bir istehlakçı orta hesabla ayda 386,1 manatlıq və ya 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 16,1 manat çox əmtəə almış və ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,7 faiz artaraq 32,4 milyard manat olmuşdur.

Cədvəl 31

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manatla	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**32 436,8**	**102,7**
o cümlədən: müəssisələr üzrə	5 487,8	137,3
fərdi sahibkarlar üzrə	16 635,8	99,0
bazar və yarmarkalar üzrə	10 313,2	95,8

Qrafik 15

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

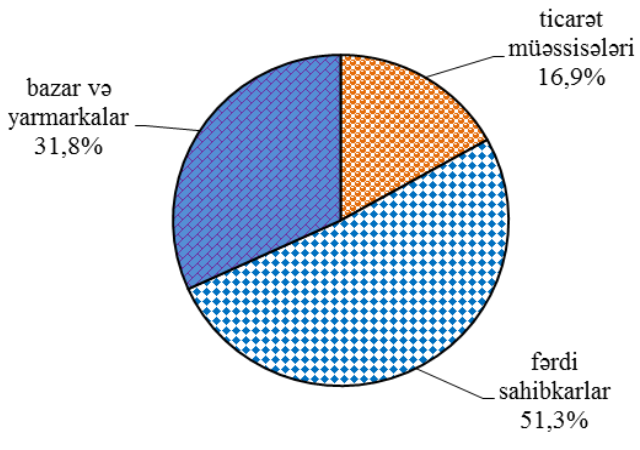

Hesabat dövründə pərakəndə ticarət şəbəkəsində bir istehlakçı orta hesabla ayda 300,4 manatlıq və ya 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,1 manat çox əmtəə almışdır.

Qrafik 16

Pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlak məhsullarının satışı və qiymət indeksinin dinamikası
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

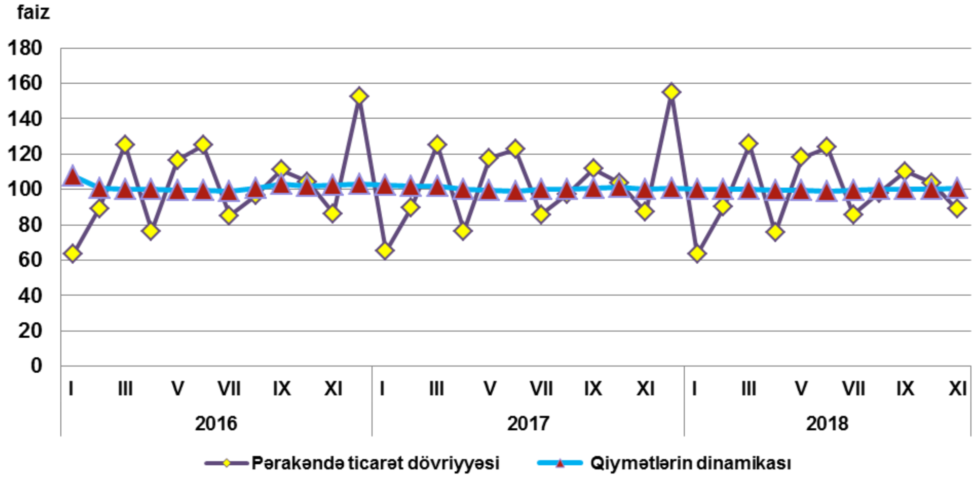

Cədvəl 32

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
2017-ci il			
Yanvar	101,3	100,8	101,7
Yanvar-fevral	101,4	100,5	102,3
Yanvar-mart	101,6	100,7	102,6
Yanvar-aprel	101,7	100,6	102,7
Yanvar-may	101,9	100,8	102,9
Yanvar-iyun	101,8	101,0	102,5
Yanvar-iyul	101,8	101,2	102,4
Yanvar-avqust	102,0	101,2	102,8
Yanvar-sentyabr	102,1	101,4	102,9
Yanvar-oktyabr	102,1	101,5	102,8
Yanvar-noyabr	102,3	101,9	102,7
Yanvar-dekabr	102,5	101,9	103,1
2018-ci il			
Yanvar	102,4	101,7	103,0
Yanvar-fevral	102,5	101,8	103,2
Yanvar-mart	102,6	102,0	103,3
Yanvar-aprel	102,5	101,9	103,1
Yanvar-may	102,4	101,8	103,0
Yanvar-iyun	102,5	101,9	103,1
Yanvar-iyul	102,6	101,9	103,2
Yanvar-avqust	102,7	102,2	103,2
Yanvar-sentyabr	102,7	102,1	103,3
Yanvar-oktyabr	102,6	102,1	103,2
Yanvar-noyabr	102,7	102,2	103,3

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının dəyəri 2017-ci ilin eyni dövrünün səviyyəsini real ifadədə 2,2 faiz üstələyərək 16272,7 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsi 16164,1 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsullarının satışı isə 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 3,3 faiz çox olmuşdur.

Cədvəl 33

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturu

	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manatla	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**32 436,8**	**100,0**	**102,7**
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	16 272,7	50,2	102,2
qeyri-ərzaq məhsulları	16 164,1	49,8	103,3

Hesabat dövründə bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 150,7 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 149,7 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

Cədvəl 34

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsullar üzrə strukturu

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında satışdan gəlir, milyon manatla	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	**32 436,8**	**102,7**
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	16 272,7	102,2
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	6 010,2	103,4
elektrik malları və mebellər	2 009,6	102,7
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	234,5	102,3
əczaçılıq və tibbi mallar	433,6	102,4
avtomobil yanacağı	1 867,0	101,9
digər qeyri-ərzaq məhsulları	5 609,2	103,8

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 45,9 faizi ərzaq məhsullarının, 4,3 faizi içkilər və tütün məmulatlarının, 18,5 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,2 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,8 faizi avtomobil yanacağının, 1,3 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,7 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,3 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ictimai iaşə dövriyyəsi 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 6,5 faiz artaraq 1314,2 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 35

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları, min manat	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	**1 314 232,2**	**106,5**
o cümlədən: dövlət	13 575,6	94,7
qeyri-dövlət	1 300 656,6	106,6
ondan: fiziki şəxslər	745 760,7	106,7

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 42,7 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 57,3 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyə 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz artaraq 554,9 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 2,8 faiz artaraq 7944,9 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 5793,1 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 72,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 36

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	**7 944,9**	**102,8**
o cümlədən: dövlət	1 643,9	101,8
qeyri-dövlət	6 301,0	103,1
ondan: fiziki şəxslər	2 151,8	102,7

Cari ilin yanvar-noyabr aylarında xidmət subyektlərində hər bir ölkə sakini orta hesabla 809,3 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 35,2 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Cədvəl 37

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2017-ci il			
Yanvar	97,3	96,2	100,5
Yanvar-fevral	97,4	96,3	100,7
Yanvar-mart	98,6	97,7	101,1
Yanvar-aprel	99,7	98,9	101,8
Yanvar-may	100,1	99,4	102,1
Yanvar-iyun	100,4	99,9	101,8
Yanvar-iyul	100,5	100,0	101,7
Yanvar-avqust	100,6	100,3	101,6
Yanvar-sentyabr	100,8	100,6	101,6
Yanvar-oktyabr	101.0	100,7	101,6
Yanvar-noyabr	101,0	100,8	101,7
Yanvar-dekabr	101,2	100,9	102,0
2018-ci il			
Yanvar	101,3	101,0	102,3
Yanvar-fevral	101,5	101,4	101,6
Yanvar-mart	101,7	101,6	101,7
Yanvar-aprel	101,9	101,9	101,7
Yanvar-may	102,4	102,4	102,3
Yanvar-iyun	102,5	102,6	102,3
Yanvar-iyul	102,6	102,6	102,5
Yanvar-avqust	102,8	102,9	102,5
Yanvar-sentyabr	102,6	102,6	102,5
Yanvar-oktyabr	102,7	102,7	102,6
Yanvar-noyabr	102,8	102,8	102,7

Qrafik 17

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə qiymət və fiziki həcm indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

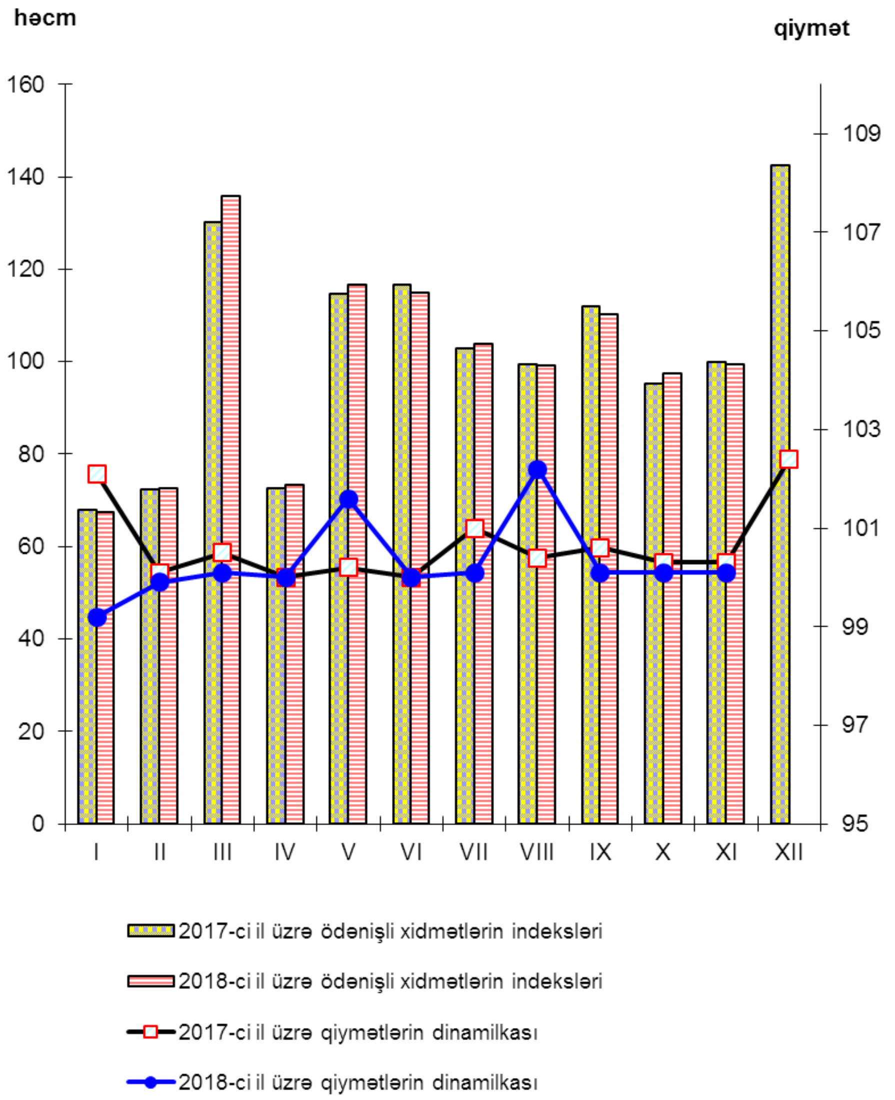

Qiymət indeksləri

Cədvəl 38

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,6	102,3
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	89,7	128,6
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	101,4	102,2
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	100,4	99,0
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,1
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,8

Qrafik 18

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

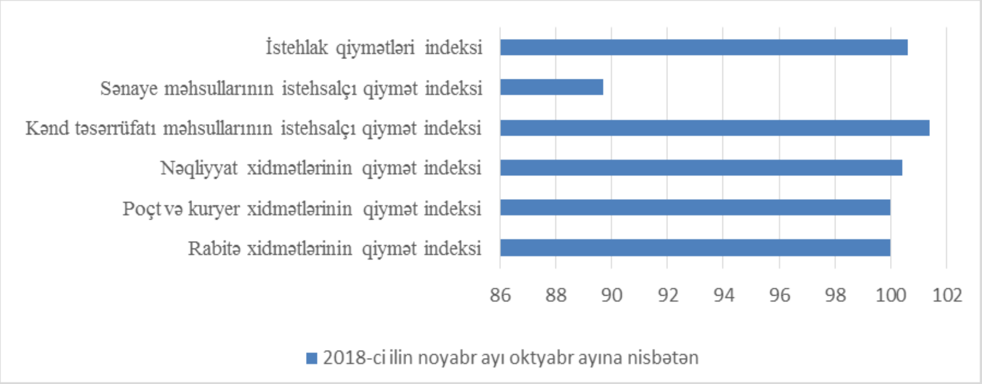

Qrafik 19

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi

(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

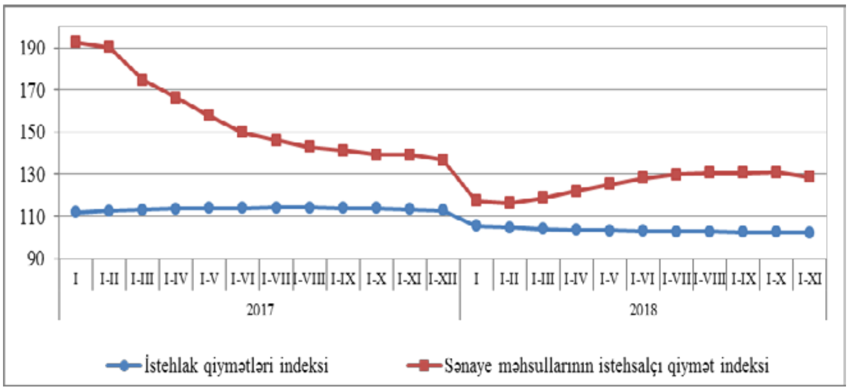

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2018-ci ilin noyabr ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 0,6 faiz, 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,3 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 39

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017-ci il				
Yanvar	102,3	111,9	102,8	114,5
Fevral	101,6	112,5	102,5	115,6
Mart	101,6	113,2	103,1	117,0
I rüb	**106,6**	**113,2**	**109,4**	**117,0**
Aprel	100,2	113,5	100,4	117,8
May	100,2	113,8	98,7	118,2
İyun	99,0	113,9	97,5	118,1
II rüb	**101,6**	**114,6**	**101,5**	**119,2**
İyul	100,1	114,0	99,0	118,2
Avqust	100,2	114,0	100,3	118,2

…ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sentyabr	100,7	113,9	101,4	117,9
III rüb	**99,8**	**113,9**	**97,5**	**117,3**
Oktyabr	101,1	113,7	102,3	117,6
Noyabr	100,2	113,4	100,3	117,1
Dekabr	100,5	112,9	101,0	116,4
IV rüb	**101,9**	**110,3**	**103,9**	**112,4**
2018-ci il				
Yanvar	100,0	105,5	100,5	106,9
Fevral	100,2	104,7	100,4	105,8
Mart	100,2	104,0	100,5	104,5
I rüb	100,6	104,0	101,7	104,5
Aprel	99,8	103,5	99,5	103,7
May	100,0	103,2	98,7	103,2
İyun	99,3	103,0	98,4	103,0
II rüb	**99,7**	**102,1**	**98,6**	**101,5**
İyul	99,4	102,8	98,5	102,8
Avqust	100,9	102,7	100,3	102,7
Sentyabr	100,2	102,6	100,4	102,5
III rüb	**99,6**	**101,8**	**97,4**	**101,4**
Oktyabr	100,2	102,4	100,2	102,1
Noyabr	100,6	102,3	101,2	101,9

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017-ci il				
Yanvar	102,0	112,3	101,9	108,0
Fevral	100,9	112,5	101,0	108,4
Mart	100,6	112,6	100,5	108,6
I rüb	**104,9**	**112,6**	**104,5**	**108,6**
Aprel	100,2	112,5	100,0	108,7
May	100,2	112,5	102,1	109,1
İyun	100,1	112,4	100,1	109,4
II rüb	**101,1**	**112,2**	**102,1**	**110,3**

…sonu

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
İyul	101,6	112,6	100,4	109,6
Avqust	100,1	112,6	100,2	109,6
Sentyabr	100,4	112,5	100,1	109,6
III rüb	**101,9**	**112,8**	**101,3**	**110,0**
Oktyabr	100,3	112,4	100,2	109,6
Noyabr	100,3	112,1	100,0	109,6
Dekabr	100,2	111,6	100,0	109,3
IV rüb	**100,8**	**108,9**	**100,3**	**108,5**
2018-ci il				
Yanvar	100,2	105,1	99,2	103,9
Fevral	100,1	104,7	99,9	103,3
Mart	100,0	104,3	100,1	102,9
I rüb	**100,5**	**104,3**	**99,2**	**102,9**
Aprel	100,0	104,1	100,0	102,8
May	100,0	103,9	101,6	102,6
İyun	100,0	103,8	100,0	102,4
II rüb	**100,0**	**103,2**	**101,1**	**101,9**
İyul	100,1	103,4	100,1	102,3
Avqust	100,1	103,2	102,2	102,4
Sentyabr	100,2	103,0	100,1	102,5
III rüb	**100,2**	**101,5**	**102,1**	**102,7**
Oktyabr	100,2	102,8	100,1	102,6
Noyabr	100,2	102,7	100,1	102,6

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 101,8 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 20

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

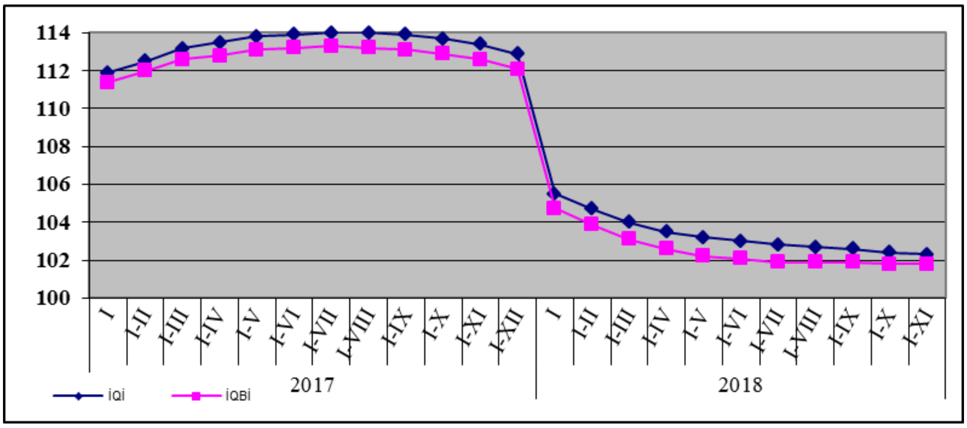

2018-ci ilin noyabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 1,2 faiz, 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 1,9 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 40

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymət indeksləri

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	100,0	98,2	109,0
Ət məhsulları	100,0	99,7	126,0
Balıq məhsulları	100,9	101,8	111,2
Süd məhsulları, pendir və yumurta	100,5	104,3	110,7
Yağ və piylər	100,1	106,0	117,4
Meyvələr	98,7	105,0	119,0
Tərəvəzlər	108,7	104,7	121,6

…ardı

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Qənd, cem, bal, şokolad və konfetlər	100,1	95,8	112,3
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,2	100,7	111,6
Qəhvə, çay, kakao	100,4	103,2	114,6
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,1	100,6	106,2
Araq, brendi (konyak)	102,6	102,0	103,8
Tütün məmulatları	100,9	91,9	95,9

2018-ci ilin noyabr ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 0,2 faiz, 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 2,7 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 41

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,1	104,6	121,9
Geyim	100,4	102,5	116,4
Ayaqqabı	100,5	101,1	117,5
İnşaat materialları	100,0	103,2	110,0
Mebel və ev əşyaları	100,1	102,7	108,4
Xalça və digər döşəmə örtükləri	100,4	105,2	118,7
Məişət cihazları	100,2	100,7	109,5
Kiçik elektrik cihazları	100,0	101,7	111,5

…ardı

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,3	102,7	117,2
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,5	101,5	112,0
Dərmanlar	100,0	100,0	110,0
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,1	103,6	112,3
Minik avtomobilləri	98,9	98,9	107,7
Velosipedlər	100,2	104,1	113,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,1	102,3	112,5
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	108,3	107,5
Telefon aparatları	99,9	99,7	108,3
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	99,8	98,9	108,5
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	100,1	100,3	107,6
Oyuncaqlar	100,1	103,4	115,4
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	100,1	102,9	113,8
Kitablar	100,0	101,4	106,6
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	101,6	102,2
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,7	102,7	114,1
Şəxsi gigiyena əşyaları və elektrik cihazları (saç qurutmaq üçün fenlər)	100,1	102,0	115,9
Zərgərlik məmulatları	100,1	102,2	112,5
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,3	103,0	113,3

2018-ci ilin noyabr ayında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 0,1 faiz, 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında isə əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,6 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymət indeksləri

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,4	102,9	109,0
Ayaqqabıların təmiri	100,0	102,5	106,6
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,2	104,4	114,0
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	105,8
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	127,9
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	100,0	123,9
Təbii qaz təchizatı	100,0	110,1	120,9
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,1	102,0	110,6
Məişət cihazlarının təmiri	100,0	102,0	109,2
Ev və məişət xidmətləri	100,0	103,2	112,7
Tibbi xidmətlər	100,0	101,4	106,9
Stomatoloji xidmətlər	100,1	101,5	108,8
Xəstəxana xidmətləri	100,0	100,3	108,2
Avtomobillərin təmiri	100,1	101,1	110,6
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,0	100,9	100,8
Dəmir yolu ilə sərnişindaşıma xidməti	98,8	114,8	107,2
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	109,2	100,7
Hava nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	97,5	96,8	115,8
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	97,9	109,6

…ardı…

	2018-ci ilin-noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	97,7	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	99,8	100,9	110,0
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	103,7	105,0
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,3	102,5	111,7
Mehmanxana xidməti	100,2	100,3	104,3
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,1	102,2	109,0
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

Cədvəl 43

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2018-ci ilin noyabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,4	100,6	100,1	100,4
Abşeron	100,7	101,5	100,3	99,9
Gəncə-Qazax	100,7	101,4	100,2	100,0
Şəki-Zaqatala	100,3	100,7	100,1	100,0
Lənkəran	100,8	101,5	100,4	100,2
Quba-Xaçmaz	100,9	102,1	100,2	100,0
Aran	100,6	101,3	100,3	100,1
Yuxarı Qarabağ	101,2	102,5	100,5	100,0
Dağlıq Şirvan	100,4	100,8	100,1	100,0
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,1	100,2	100,0	100,0

Qrafik 21

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

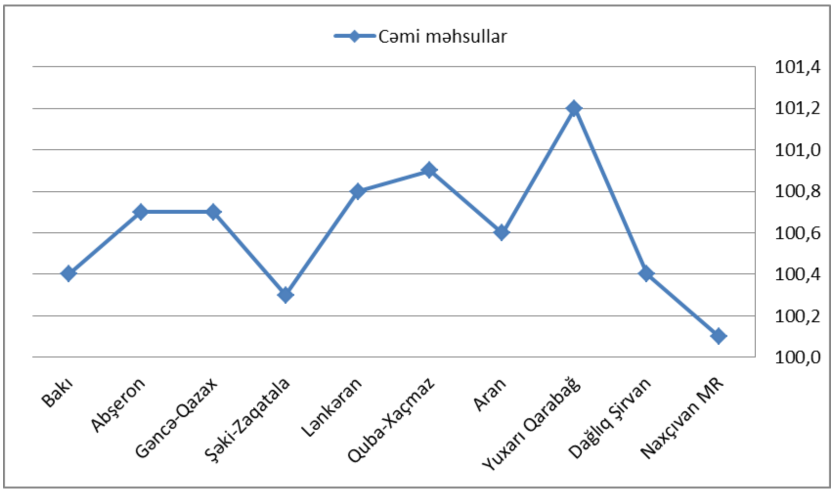

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2018-ci ilin noyabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 10,3 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 20,1 faiz ucuzlaşmış, emal sənayesi üzrə 0,2 faiz bahalaşmış, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələri üzrə isə dəyişiklik baş verməmişdir.

Cədvəl 44

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	**89,7**	**128,6**
Mədənçıxarma sənayesi	79,9	137,2
Emal sənayesi	100,2	112,8
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	135,3
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2018-ci ilin noyabr ayında oktyabr ayına nisbətən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri, o cümlədən bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 1,4 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 1,6 faiz bahalaşmış, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə sabit qalmışdır.

Cədvəl 45

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları	**101,4**	**102,2**
bitkiçilik məhsulları	101,4	99,4
heyvandarlıq məhsulları	101,4	104,4
Meşə təsərrüfatı məhsulları	**100,0**	**101,1**
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	**101,6**	**107,6**

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksləri. 2018-ci ilin noyabr ayında nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,4 faiz, o cümlədən yükdaşıma xidmətlərinin qiymətləri 0,7 faiz bahalaşmış, sərnişindaşıma xidmətlərinin qiymətləri isə 1,6 faiz ucuzlaşmışdır.

Ay ərzində rabitə, poçt və kuryer xidmətlərinin qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 46

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2018-ci ilin noyabr ayı 2018-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,4**	**99,0**
Yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,7	98,8
Sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti	98,4	100,0
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,0**	**100,1**
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	**100,0**	**99,8**

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumata görə, 2018-ci il noyabr ayının 1-nə ölkənin bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 12281,3 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 9779,1 milyon manatı və ya 79,6 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 96,8 faizi banklar, 3,2 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1698,6 milyon manat olmuş və ümumi kredit portfelinin 13,8 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2018-ci il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	12281,3	101,1
o cümlədən: qısamüddətli	2502,2	109,6
uzunmüddətli	9779,1	99,1
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1698,6	89,9
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	13,8	x

Qrafik 22

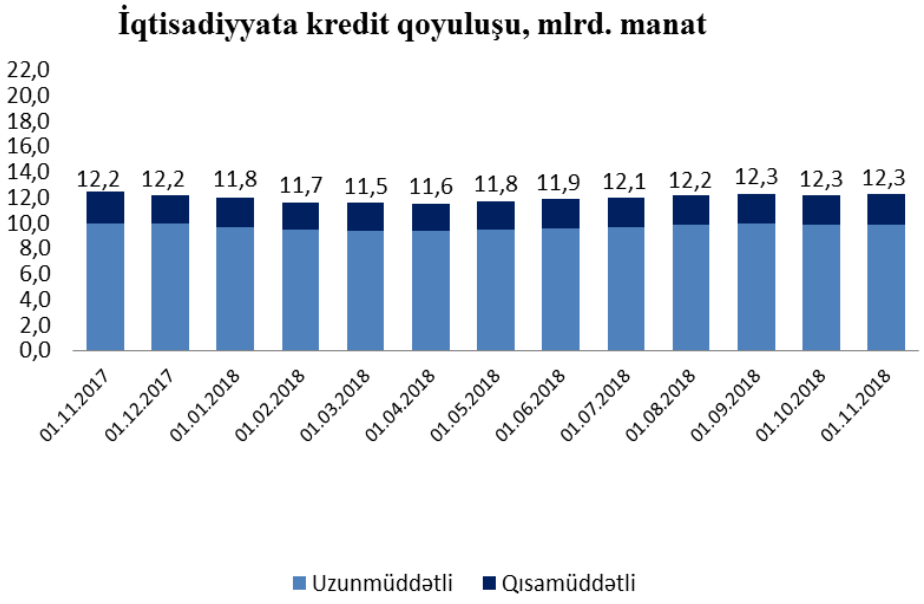
İqtisadiyyata kredit qoyuluşu, mlrd. manat
22,0
20,0
18,0
16,0
14,0
12,0
10,0
8,0
6,0
4,0
2,0
0,0
12,2
12,2
11,8
11,7
11,5
11,6
11,8
11,9
12,1
12,2
12,3
12,3
12,3
01.11.2017
01.12.2017
01.01.2018
01.02.2018
01.03.2018
01.04.2018
01.05.2018
01.06.2018
01.07.2018
01.08.2018
01.09.2018
01.10.2018
01.11.2018
Uzunmüddətli
Qısamüddətli

Məşğulluq və işsizlik

2018-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5137,6 min nəfər olmuş, onlardan 4884,1 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il noyabrın 1-i vəziyyətinə muzdla işləyənlərin sayı 1552,8 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 884,7 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 668,1 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 33,9 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1518,9 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda muzdla çalışan işçilərin 23,9 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 7,2 faizi tikintidə, 7,0 faizi emal sənayesində, 3,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,5 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələrində, 2,2 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 21,4 faizi təhsil, 18,6 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,5 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,0 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,6 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,5 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,9 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,6 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,5 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,0 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

Cədvəl 48

2018-ci il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə muzdla işləyən işçilərin sayı
(min nəfər)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	1 552,8	884,7	668,1
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	50,6	28,0	22,6
Mədənçıxarma sənayesi	33,9	13,3	20,6
Emal sənayesi	108,5	19,2	89,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	26,0	25,5	0,5
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	39,7	36,5	3,2
Tikinti	111,4	28,9	82,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	288,1	1,3	286,8
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	71,5	48,4	23,1
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	23,1	0,9	22,2
İnformasiya və rabitə	25,6	15,4	10,2
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	25,0	4,8	20,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	23,8	14,7	9,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	52,7	33,7	19,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	29,2	15,3	13,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	108,7	102,5	6,2
Təhsil	332,3	323,9	8,4
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	131,9	119,2	12,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	54,6	51,2	3,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16,2	2,0	14,2

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 151,5 saat təşkil etmişdir.

Cədvəl 49

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	150,5
Mədənçıxarma sənayesi	152,0
Emal sənayesi	150,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	152,0
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	156,7
Tikinti	149,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	159,2
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	147,9
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	155,0
İnformasiya və rabitə	152,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	151,7
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	152,0
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	151,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	150,5
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	156,0
Təhsil	144,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	148,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	152,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	148,6

2018-ci il dekabrın ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 30,4 min nəfər olmuş, onların 38,1 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlikdən sığorta ödənişinin orta məbləği 212,9 manat olmuşdur.

Cədvəl 50

Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlikdən sığorta ödənişi alanların sayı

(1 dekabr 2018-ci il vəziyyətinə)

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	**30 420**	**1 131**
Bakı şəhəri – cəmi	**16 603**	**608**
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	**1 813**	**116**
o cümlədən: Xızı rayonu	77	10
Abşeron rayonu	585	43
Sumqayıt şəhəri	1 151	63
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	**2 073**	**61**
o cümlədən: Gəncə şəhəri	648	27
Qazax rayonu	301	6
Ağstafa rayonu	134	4
Tovuz rayonu	182	2
Şəmkir rayonu	331	13
Gədəbəy rayonu	140	-
Daşkəsən rayonu	4	2
Samux rayonu	23	1
Göygöl rayonu	94	2
Goranboy rayonu	175	3
Naftalan şəhəri	41	1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	**831**	**26**
o cümlədən: Balakən rayonu	165	3
Zaqatala rayonu	176	3
Qax rayonu	56	6
Şəki şəhəri	252	7
Oğuz rayonu	64	3
Qəbələ rayonu	118	4
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	**1 188**	**42**
o cümlədən: Astara rayonu	87	1
Lənkəran şəhəri	422	19
Lerik rayonu	46	2

...ardı...

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Yardımlı rayonu	53	4
Masallı rayonu	203	12
Cəlilabad rayonu	377	4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	**924**	**27**
o cümlədən: Qusar rayonu	95	2
Xaçmaz rayonu	147	10
Quba rayonu	357	5
Şabran rayonu	179	6
Siyəzən rayonu	146	4
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	**4 171**	**127**
o cümlədən: Göyçay rayonu	435	11
Beyləqan rayonu	153	2
Ağcabədi rayonu	299	2
Bərdə rayonu	702	8
Neftçala rayonu	250	5
Biləsuvar rayonu	189	-
Salyan rayonu	103	1
Yevlax şəhəri	99	4
Mingəçevir şəhəri	342	22
Ağdaş rayonu	56	10
Ucar rayonu	44	4
Zərdab rayonu	47	1
Kürdəmir rayonu	223	4
İmişli rayonu	148	11
Saatlı rayonu	105	4
Sabirabad rayonu	135	4
Hacıqabul rayonu	624	22
Şirvan şəhəri	217	12
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	**1 267**	**20**
o cümlədən: Cəbrayıl rayonu	341	12
Füzuli rayonu	16	3
Ağdam rayonu	725	2
Tərtər rayonu	104	1
Xocalı rayonu	25	-
Şuşa rayonu	24	2
Xocavənd rayonu	32	-

... sonu

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlikdən sığorta ödənişi alanlar
Xankəndi şəhəri	-	-
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	**1 177**	**82**
o cümlədən: Kəlbəcər rayonu	810	3
Laçın rayonu	104	16
Qubadlı rayonu	177	54
Zəngilan rayonu	86	9
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	**373**	**22**
o cümlədən: Qobustan rayonu	45	4
İsmayıllı rayonu	86	11
Ağsu rayonu	94	1
Şamaxı rayonu	148	6
Naxçıvan Muxtar Respublikası – cəmi	**-**	**-**

Dövlət büdcəsi

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 34,4 faiz artaraq 18215,4 milyon manata, xərcləri isə 25,6 faiz artaraq 17769,9 milyon manata çatmışdır. Büdcənin icrasında yaranmış 445,5 milyon manatlıq profisit ümumi daxili məhsulun 0,7 faizinə bərabər olmuşdur.

Cədvəl 51

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2018-ci ilin yanvar-oktyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə
	2018-ci ilin yanvar-oktyabr ayları	2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları	
Gəlirlər – cəmi	**18215,4**	**13557,1**	**134,4**
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	818,8	867,3	94,4
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2163,6	2072,3	104,4
Torpaq vergisi	42,4	40,3	105,2
Əmlak vergisi	154,0	144,2	106,8
Əlavə dəyər vergisi	3584,9	3043,0	117,8
Sadələşdirilmiş vergi	381,9	319,5	119,5
Aksiz	617,7	506,8	121,9
Yol vergisi	94,2	116,3	81,0
Mədən vergisi	115,0	93,7	122,7
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	908,5	736,4	123,4
Digər daxilolmalar	9334,4	5617,3	166,2

Daxilolmaların 19,7 faizi əlavə dəyər vergisi, 11,9 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 5,0 faizi xarici iqtisadi

fəaliyyətlə bağlı vergilər, 4,5 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,4 faizi aksizlər, 2,1 faizi sadələşdirilmiş vergi, 0,9 faizi əmlak vergisi, 1,3 faizi vergilərin digər növləri, 51,2 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Cədvəl 52

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2018-ci ilin yanvar-oktyabr ayları 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə
	2018-ci ilin yanvar-oktyabr ayları	2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları	
Xərclər – cəmi	**17769,9**	**14150,2**	**125,6**
o cümlədən: Ümumi dövlət xidmətləri	2941,4	2057,0	143,0
ondan: beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	168,7	198,4	85,0
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	1016,8	916,1	111,0
Təhsil	1502,8	1286,1	116,8
Səhiyyə	564,6	555,4	101,7
Sosial müdafiə və sosial təminat	1992,8	2174,2	91,7
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	211,0	189,6	111,3
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	6066,0	3830,6	158,4
o cümlədən: mənzil və kommunal təsərrüfatı	297,4	228,8	130,0
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	625,4	451,0	138,7
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	3824,6	2351,5	162,6
nəqliyyat və rabitə	144,7	58,3	2,5 dəfə
yanacaq və enerji	16,5	2,8	5,9 dəfə
iqtisadi fəaliyyət	1157,4	738,2	156,8
Digər xərclər	3474,5	3141,2	110,6
Profisit	**445,5**	**-593,1**	**-**

Büdcə vəsaitlərinin 34,1 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 16,6 faizi ümumi dövlət xidmətləri, 11,6 faizi təhsil və səhiyyə, 11,2 faizi sosial müdafiə və sosial təminat sahələrinin, 26,5 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 53

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	**100,0**	**27,9**
o cümlədən: Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	4,5	1,3
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	11,9	3,3
Torpaq vergisi	0,2	0,1
Əmlak vergisi	0,9	0,2
Əlavə dəyər vergisi	19,7	5,5
Sadələşdirilmiş vergi	2,1	0,6
Aksiz	3,4	0,9
Yol vergisi	0,5	0,1
Mədən vergisi	0,6	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	5,0	1,4
Digər daxilolmalar	51,2	14,3

Cədvəl 54

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	**100,0**	**27,2**
o cümlədən: Ümumi dövlət xidmətləri	16,6	4,5
ondan: beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	0,9	0,3
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	5,7	1,6
Təhsil	8,4	2,3
Səhiyyə	3,2	0,9
Sosial müdafiə və sosial təminat	11,2	3,0
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,2	0,3
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	34,1	9,3
o cümlədən: mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,7	0,4
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	3,5	1,0
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	21,5	5,9
nəqliyyat və rabitə	0,8	0,2
yanacaq və enerji	0,1	0,03
iqtisadi fəaliyyət	6,5	1,8
Digər xərclər	19,6	5,3
Profisit	**-**	**0,7**

Qrafik 23

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə gəlirlərinin strukturu

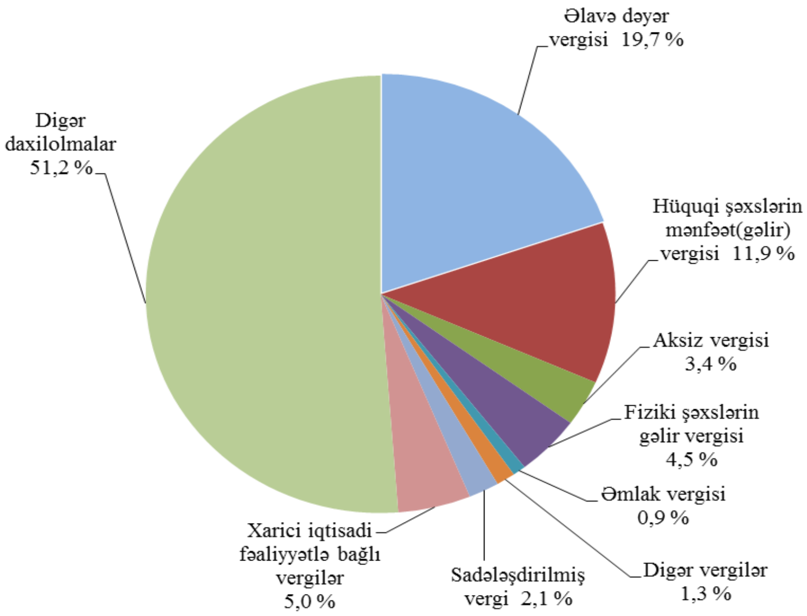

Qrafik 24

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə xərclərinin strukturu

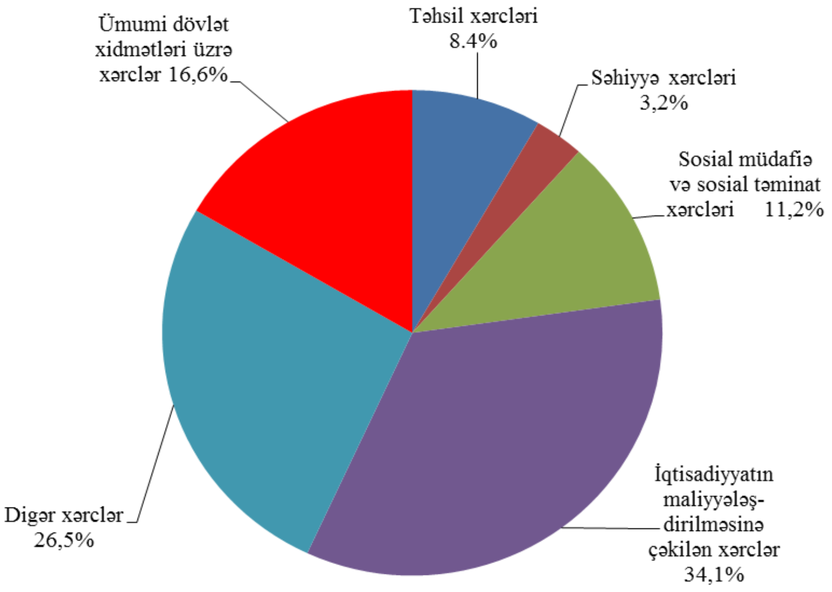

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 20144,7 milyon manat, xərcləri 19670,1 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 474,6 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 0,7 faizi qədər profisit yaranmışdır.

Xarici ticarət

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 178 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 104 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 171 ölkədən idxal olunmuşdur.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 26534,3 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 17281,7 milyon dollar, idxalın dəyəri 9252,6 milyon dollar təşkil etmiş, nəticədə 8029,1 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 36,4 faiz, o cümlədən ixrac 38,3 faiz, idxal 33,0 faiz artmışdır. Real ifadədə isə dövriyyə 1,3 faiz, o cümlədən ixrac 1,0 faiz, idxal 1,9 faiz artmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən xarici ticarət dövriyyəsinin 84,6 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Almaniya, İsrail, Çin, Hindistan, Çexiya, Tayvan (Çinin əyaləti), ABŞ, Kanada, Ukrayna, Fransa, İndoneziya, Isveçrə, Gürcüstan, Portuqaliya, Birləşmiş Krallıq, İspaniya, Avstriya və Rumıniya ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 16,0 faizi Rusiyanın, 14,2 faizi Türkiyənin, 10,3 faizi Çinin, 5,7 faizi Almaniyanın, 4,9 faizi ABŞ-ın, 4,4 faizi İsveçrənin, 3,9 faizi Ukraynanın, 3,7 faizi Yaponiyanın, 3,3 faizi İranın, 3,0 faizi İtaliyanın, 2,1 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,8 faizi Cənubi Afrika Respublikasının, 1,7 faizi Belarusun, 1,6 faizi Fransanın, hər biri 1,5 faiz olmaqla Qazaxıstan və Koreyanın, hər biri 1,3 faiz olmaqla Braziliya və Kanadanın, 17,8 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 25

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri

(milyon ABŞ dolları ilə)

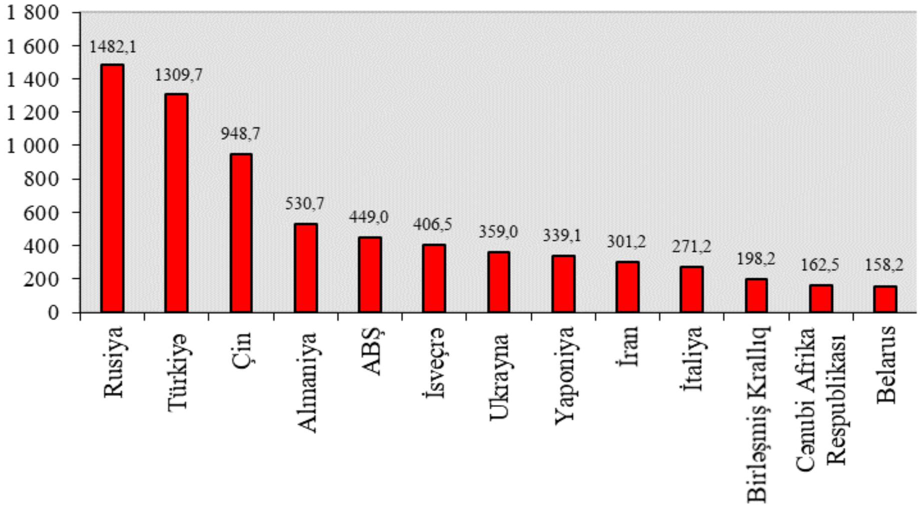

İdxalda maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar, ərzaq məhsulları, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, əczaçılıq məhsulları, tütün məmulatları, mebel və onun hissələrinin dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

İdxalın 53,5 faizini avtomobil, 19,6 faizini dəmir yolu, 18,5 faizini hava, 6,0 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 2,4 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə 2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında təzə meyvə idxalı 49,5 faiz, çay – 0,4 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 22,7 faiz, qara metallardan borular – 1,9 dəfə, minik avtomobilləri – 2,4 dəfə, qara metallardan çubuqlar – 30,4 faiz, mineral gübrələr – 59,7 faiz, mebel – 28,1 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 14,0 faiz, polietilen – 31,5 faiz, məişət kondisionerləri – 36,9 faiz, yük avtomobilləri – 2,2 dəfə, paltaryuyan maşınlar – 11,0 faiz, sement və sement klinkerləri – 51,2 faiz, avtobuslar – 20,9

faiz, məişət soyuducuları – 1,9 dəfə artmış, buğda idxalı isə 0,4 faiz, siqaret – 3,3 faiz, bitki yağları – 0,7 faiz, xam şəkər və şəkər – 40,2 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 19,6 faiz, kartof – 17,0 faiz, mal əti – 10,2 faiz, təzə tərəvəz – 45,1 faiz, polad prokatı – 10,3 faiz, rezin şinlər – 6,0 faiz, qara metallardan künclüklər – 2,9 faiz azalmışdır.

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkəyə 17345 ədəd minik avtomobili, 1722 ədəd yük avtomobili, 179 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 27,7 faizini İtaliyaya, 9,3 faizini Türkiyəyə, 6,3 faizini İsrailə, 4,7 faizini Hindistana, hər biri 4,5 faiz olmaqla Çexiya və Tayvana (Çinin əyaləti), 4,3 faizini Almaniyaya, 3,5 faizini Kanadaya, 3,4 faizini İndoneziyaya, 3,2 faizini Rusiyaya, 3,0 faizini Portuqaliyaya, 2,8 faizini Fransaya, 2,7 faizini Gürcüstana, hər biri 2,1 faiz olmaqla Rumıniya, İspaniya və Avstriyaya, hər biri 1,6 faiz olmaqla ABŞ, Ukrayna və Birləşmiş Krallığa, qalan 9,0 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

Qrafik 26

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ixracda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri

(milyon ABŞ dolları ilə)

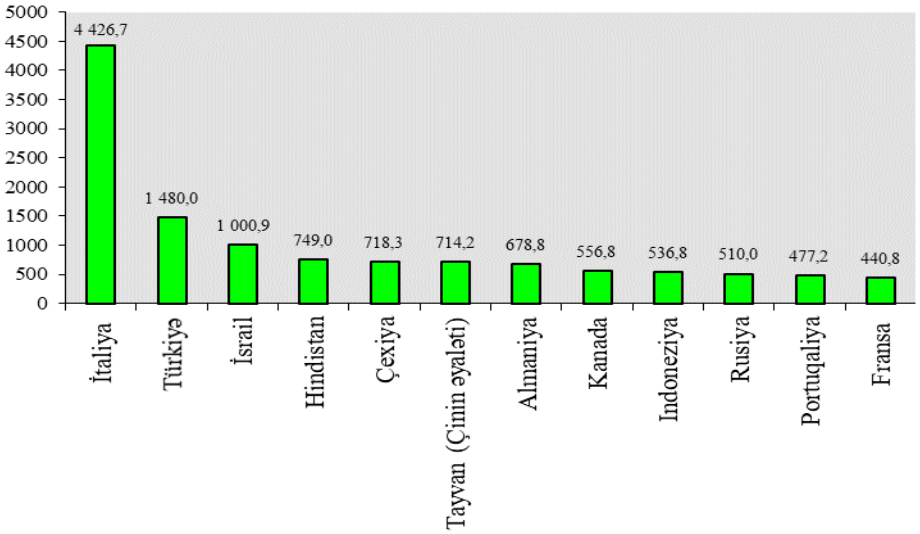

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ixracın 88,7 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 5,2 faizini avtomobil, 4,0 faizini dəmir yolu, 1,5 faizini hava, 0,6 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, neft məhsulları, meyvə-tərəvəz, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, pambıq lifi və ipliyi, kimya sənayesi məhsulları, şəkər, alkoqollu və alkoqolsuz içkilər, bitki yağlarının payı üstünlük təşkil etmişdir.

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 22,6 faiz, kartof – 15,5 faiz, bitki yağları – 2,9 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 2,0 dəfə, meyvə və tərəvəz konservləri – 10,2 faiz, polietilen – 21,9 faiz, emal olunmamış alüminium – 16,8 faiz, pambıq lifi – 2,2 dəfə, qara metallardan borular – 5,1 faiz, pambıq ipliyi – 28,0 faiz artmış, təzə tərəvəz ixracı isə 3,8 faiz, şəkər – 32,2 faiz, tütün – 14,8 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 13,0 faiz, çay – 23,7 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 8,7 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 61,1 faiz, bentonit gili – 10,4 faiz azalmışdır.

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2017-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 10,9 faiz, real ifadədə isə 1,7 faiz artaraq 1351,1 milyon dollara bərabər olmuşdur.

Qrafik 27

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi

(milyon ABŞ dolları ilə)

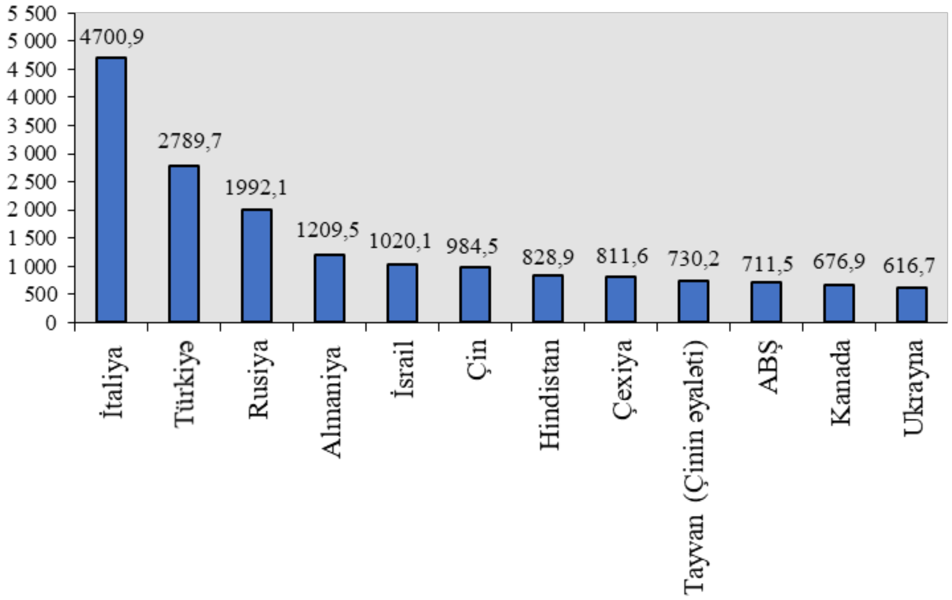

Qrafik 28

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi

(milyon ABŞ dolları ilə)

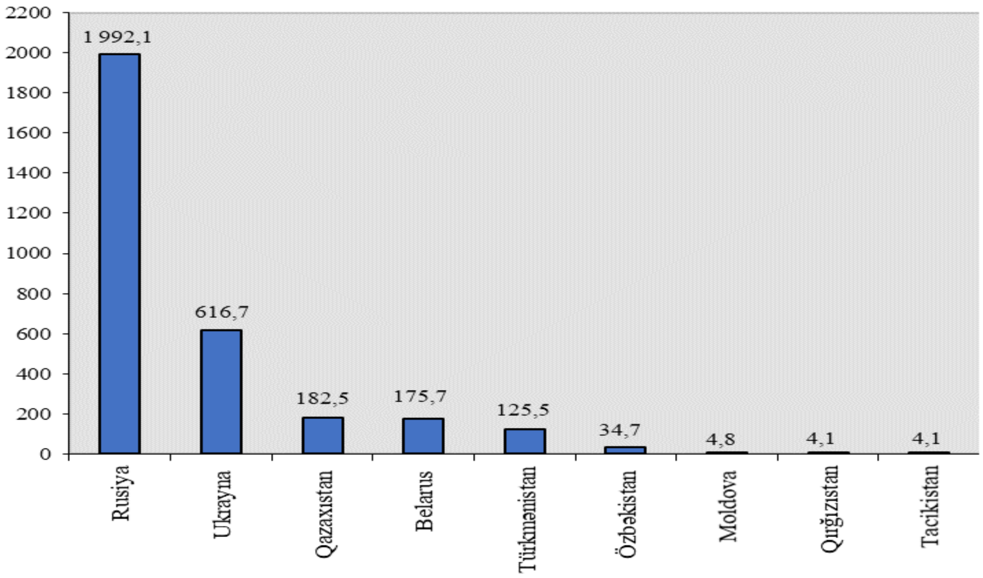

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkəmizə 48,7 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Əhalinin gəlirləri

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,2 faiz artaraq 47368,8 milyon manat və ya əhalinin hər nəfərinə orta hesabla 4825,3 manat təşkil etmişdir.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 43433,3 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9,6 faiz çox vəsait qalmışdır.

Cədvəl 55

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin nominal gəlirləri, mlyn. manat	47368,8	109,2
hər nəfərə, manat	4825,3	108,2
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	43433,3	109,6
hər nəfərə, manat	4424,4	108,7

Əməkhaqqı

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,8 faiz artaraq 540,0 manat təşkil etmişdir. Əməkhaqqı neft sektorunda 3014,9 manat, qeyri-neft sektorunda 483,6 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 429,7 manat, özəl müəssisələrdə isə 688,5 manat olmuşdur.

Cədvəl 56

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət və mülkiyyət növləri üzrə orta aylıq nominal əməkhaqqı

(manat)

İqtisadi fəaliyyət növləri	Cəmi	o cümlədən	
		dövlət	qeyri-dövlət
Ölkə üzrə – cəmi	540,0	429,7	688,5
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	276,6	223,0	348,8
Mədənçıxarma sənayesi	2 971,3	1 333,8	4 048,3
Emal sənayesi	551,6	722,9	515,5
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	580,3	579,8	605,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	302,3	262,4	747,8
Tikinti	704,4	556,0	764,0
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	390,2	348,9	390,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	804,8	786,8	844,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	542,5	771,8	532,6
İnformasiya və rabitə	869,3	622,9	1 250,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1 454,9	1 417,3	1 463,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	395,7	314,3	547,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	1 018,2	427,4	2 037,4
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	547,3	506,3	593,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	580,7	603,6	210,6
Təhsil	361,4	357,8	500,0
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	239,7	234,3	294,9
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	290,7	252,3	844,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	624,3	629,5	623,5

Mədənçıxarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əməkhaqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2018-ci il noyabr ayının 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 11,8 faiz artaraq 8140,0 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 63,5 faizi xarici, 36,5 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur. Milli valyutada olan əmanətlər ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,4 dəfə, xarici valyutada əmanətlər isə 1,6 faiz artmışdır.

Cədvəl 57

Əhalinin əmanətləri

	2018-ci il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	8140,0	111,8
o cümlədən:		
milli valyutada	2968,1	135,6
xarici valyutada	5171,9	101,6

Qrafik 29

Əhalinin əmanətləri, mlyn. manat

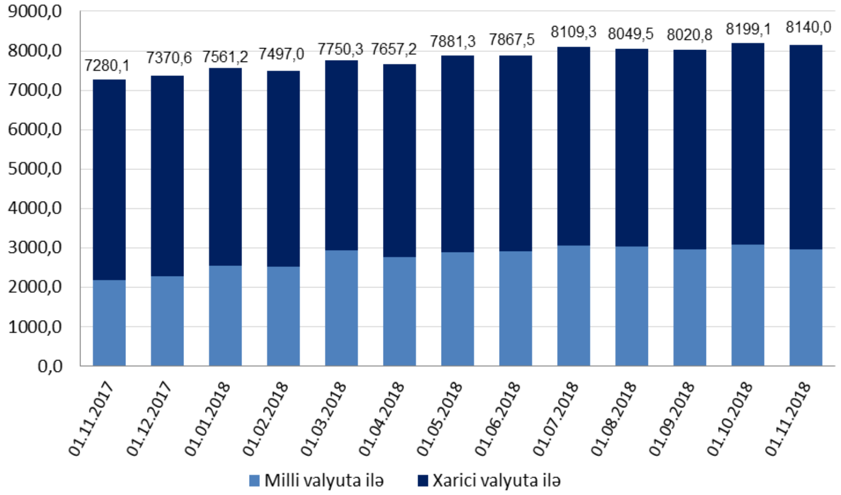

Noyabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,70) manata, 1 Avroya-1,93 (2,02) manata, 100 Rus rubluna 2,57 (2,74) manata bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 69645 nəfər artaraq 2018-ci il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə 9967730 nəfərə çatmışdır. Əhalinin bir kvadrat kilometrə düşən sayı 115 nəfər olmuşdur.

Əhalinin ümumi sayından 52,9 faizini şəhər, 47,1 faizini kənd sakinləri, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir.

Cədvəl 58

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - oktyabr					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə[1]		
	2018	2017	artım (+) azalma (-)	2018	2017	2018-ci il 2017-ci ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	68179	72340	-4161	8,3	8,9	93,3
doğulanlar	116365	120035	-3670	14,2	14,8	96,0
ölənlər	48186	47695	+491	5,9	5,9	100,0
Nikahlar	50882	52061	-1179	6,2	6,4	96,9
Boşanmalar	12396	12191	+205	1,5	1,5	100,0

[1] Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin yanvar-oktyabr aylarında 116365 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 14,2 təşkil etmişdir. Körpələrin 53,3 faizi oğlan, 46,7 faizi isə qız uşaqlarıdır. Doğulan körpələrdən əkizlərin sayı 2236, üçəmlərin sayı isə 96 olmuşdur.

Qrafik 30

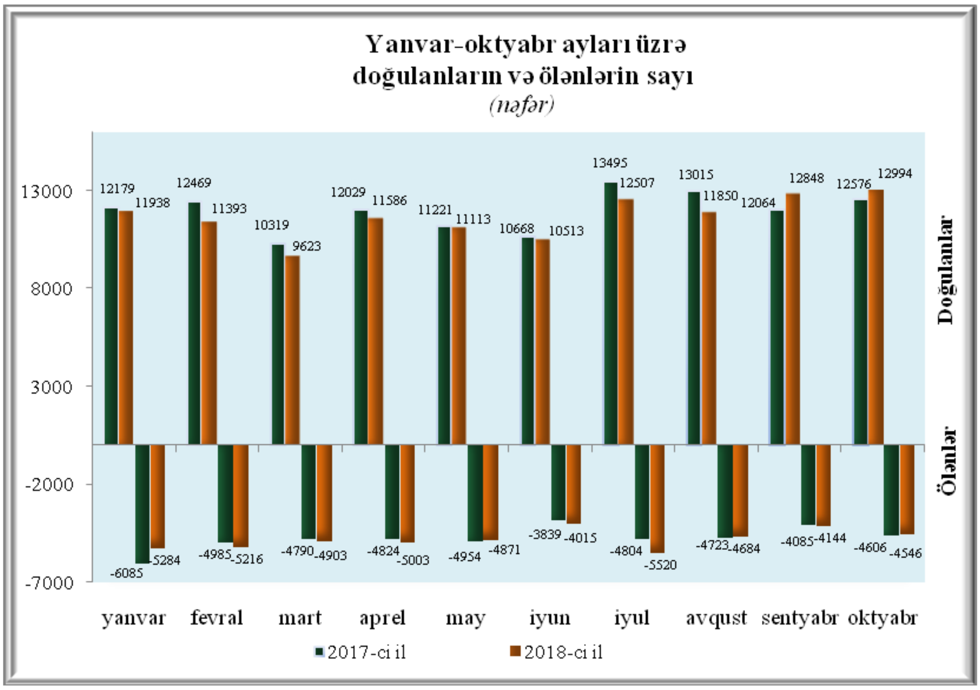

2018-ci ilin on ayında ölkədə 48186 ölüm halı qeydə alınmış və ölüm səviyyəsi əhalinin hər 1000 nəfərinə 5,9 təşkil etmişdir.

Qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində 50882 nikah və 12396 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 6,2, boşanmaların sayı isə 1,5 olmuşdur.

Bu ilin yanvar-oktyabr aylarında Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün Azərbaycana 2826 nəfər gələn, Azərbaycandan isə 1360 nəfər gedən qeydə alınmış, ölkə üzrə miqrasiya saldosu müsbət 1466 nəfər təşkil etmişdir.

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri **Tahir Budaqov**

ƏLAVƏLƏR

Cədvəl 59

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)

2017-ci il
2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,0	192,7	111,9	101,3
yanvar-fevral	96,3	190,1	112,5	101,4
yanvar-mart	93,2	174,6	113,2	101,6
yanvar-aprel	94,0	166,3	113,5	101,7
yanvar-may	94,5	157,7	113,8	101,9
yanvar-iyun	94,5	149,7	113,9	101,8
yanvar-iyul	94,6	146,0	114,0	101,8
yanvar-avqust	94,0	142,9	114,0	102,0
yanvar-sentyabr	94,7	141,1	113,9	102,1
yanvar-oktyabr	95,4	139,2	113,7	102,1
yanvar-noyabr	96,2	139,2	113,4	102,3

2018-ci il
2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,5	117,2	105,5	102,4
yanvar-fevral	101,4	116,3	104,7	102,5
yanvar-mart	102,0	118,8	104,0	102,6
yanvar-aprel	100,9	121,9	103,5	102,5
yanvar-may	100,7	125,1	103,2	102,4
yanvar-iyun	101,0	128,1	103,0	102,5
yanvar-iyul	100,7	129,9	102,8	102,6
yanvar-avqust	101,9	130,5	102,7	102,7
yanvar-sentyabr	102,0	130,6	102,6	102,7
yanvar-oktyabr	101,5	130,7	102,4	102,7
yanvar-noyabr	101,4	128,6	102,3	102,7

`

Cədvəl 60

2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında tikintinin əsas göstəriciləri

(bütün maliyyə mənbələri hesabına)

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir: Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1844,3	120,1
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	7674	193,8
Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, yer	260	35,9
Ambulatoriya-poliklinika müəssisələri, bir növbədə gəlişlərin sayı	45	-
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	12899,4	91,2
ondan məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə	8820,9	81,0
xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə	3026,8	125,3
yaşayış evlərinin tikintisinə	1051,7	124,9
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir - cəmi	9019,6	86,9

Cədvəl 61

Əsas növ kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, min ton
(yanvar-noyabr ayları)

	2018-ci il	2017-ci il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	3 059 869	2 691 527	113,7	368 342
Dən üçün qarğıdalı	226 809	226 250	100,2	559
Dənli və dənli paxlalı bitkilər – cəmi	3 286 678	2 917 777	112,6	368 901
Pambıq	220 410	194 514	113,3	25 896
Dən üçün günəbaxan	24 173	29 966	80,7	-5 793
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	284 549	408 192	69,7	-123 643
Tütün	5 747	5 070	113,3	677
Kartof	889 351	889 439	100,0	-88
Tərəvəz	1 446 646	1 370 536	105,6	76 110
Bostan məhsulları	401 627	437 468	91,8	-35 841
Meyvə və giləmeyvə	998 395	923 657	108,1	74 738
Üzüm	154 777	145 757	106,2	9 020
Yaşıl çay yarpağı	868,6	772,2	112,5	96,4

Cədvəl 62

Əsas heyvandarlıq məhsullarının dinamikası

	2018-ci il	2017-ci il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Ət istehsalı (diri çəkidə), min ton			
Yanvar	39,4	38,1	103,4
Yanvar-fevral	78,2	75,6	103,4
Yanvar-mart	119,2	115,4	103,4
Yanvar-aprel	161,3	155,5	103,7
Yanvar-may	195,3	189,0	103,4
Yanvar-iyun	245,2	237,8	103,1
Yanvar-iyul	280,8	272,5	103,0
Yanvar-avqust	322,9	312,6	103,3
Yanvar-sentyabr	364,7	353,1	103,3
Yanvar-oktyabr	417,7	405,2	103,1
Yanvar-noyabr	463,6	450,1	103,0
Süd istehsalı, min ton			
Yanvar	151,1	150,2	100,6
Yanvar-fevral	299,8	296,5	101,1
Yanvar-mart	458,2	450,5	101,7
Yanvar-aprel	636,8	630,7	101,0
Yanvar-may	829,1	817,8	101,4
Yanvar-iyun	1 016,8	1 003,5	101,3
Yanvar-iyul	1 199,4	1 184,8	101,2
Yanvar-avqust	1 365,3	1 348,5	101,2
Yanvar-sentyabr	1 550,8	1 523,3	101,8
Yanvar-oktyabr	1 720,1	1 682,8	102,2
Yanvar-noyabr	1 899,0	1 847,1	102,8

...ardı

	2018-ci il	2017-ci il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yumurta istehsalı, milyon ədəd			
Yanvar	168,6	145,4	116,0
Yanvar-fevral	281,9	278,8	101,1
Yanvar-mart	434,6	425,8	102,1
Yanvar-aprel	579,6	578,1	100,3
Yanvar-may	741,8	739,8	100,3
Yanvar-iyun	887,4	879,4	100,9
Yanvar-iyul	1 022,4	1 015,3	100,7
Yanvar-avqust	1 162,4	1 154,4	100,7
Yanvar-sentyabr	1 295,9	1 303,2	99,4
Yanvar-oktyabr	1 416,5	1 446,6	97,9
Yanvar-noyabr	1 534,7	1 564,9	98,1
Yun istehsalı, min ton			
Yanvar-mart	-	-	-
Yanvar-aprel	1,6	1,7	91,1
Yanvar-may	11,8	12,0	98,5
Yanvar-iyun	14,5	14,7	98,6
Yanvar-iyul	14,7	14,9	98,6
Yanvar-avqust	15,2	15,4	98,7
Yanvar-sentyabr	15,6	15,7	99,3
Yanvar-oktyabr	15,7	15,8	99,0
Yanvar-noyabr	15,7	15,9	98,8

Cədvəl 63

Mal-qaranın sayı

(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	**o cümlədən inək və camışlar**	**Qoyun və keçilər**
2013			
Yanvar	2 678,2	1 289,2	8 569,4
Aprel	2 688,4	1 290,6	8 761,0
İyul	2 696,8	1 292,7	8 740,9
Oktyabr	2 695,4	1 295,8	8 680,8
2014			
Yanvar	2 703,3	1 301,6	8 630,5
Aprel	2 718,9	1 304,9	8 852,8
İyul	2 724,1	1 306,0	8 841,2
Oktyabr	2 721,4	1 305,4	8 767,5
2015			
Yanvar	2 697,5	1 299,2	8 645,4
Aprel	2 701,9	1 298,4	8 784,4
İyul	2 708,2	1 301,3	8 807,4
Oktyabr	2 703,9	1 301,4	8 743,4
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3
2018			
Yanvar	2 673,0	1 285,8	8 454,3
Aprel	2 684,1	1 290,0	8 659,2
İyul	2 691,3	1 290,7	8 649,0
Oktyabr	2 686,5	1 291,0	8 549,4

Cədvəl 64

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**209 516,9**	**206 375,0**	**101,5**
o cümlədən: Dəmir yolu	12 648,7	13 196,6	95,8
Dəniz	7 511,1	7 466,1	100,6
Hava	183,2	153,1	119,7
Boru kəməri	53 074,8	53 424,2	99,3
neft kəməri	38 013,1	39 127,1	97,2
qaz kəməri	15 061,7	14 297,1	105,3
Avtomobil	136 099,1	132 135,0	103,0

Cədvəl 65

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**85 032,7**	**83 804,8**	**101,5**
o cümlədən: Dəmir yolu	4 089,1	4 205,1	97,2
Dəniz	4 122,2	3 964,4	104,0
Hava	803,7	649,5	123,7
Boru kəməri	60 699,1	60 127,8	101,0
neft kəməri	55 575,1	55 418,9	100,3
qaz kəməri	5 124,0	4 708,9	108,8
Avtomobil	15 318,6	14 858,0	103,1

Cədvəl 66

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**1 811 551,5**	**1 786 291,6**	**101,4**
o cümlədən: Dəmir yolu	2 516,1	2 244,9	112,1
Dəniz	14,5	15,9	91,2
Hava	2 233,2	2 183,0	102,3
Metro	209 771,9	207 560,9	101,1
Avtomobil	1 597 015,8	1 574 286,9	101,4
avtobus	1 532 823,3	1 511 660,1	101,4
taksi	64 192,5	62 626,8	102,5

Cədvəl 67

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi, milyon sərnişin-km

	2018-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	2017-ci ilin müvafiq dövründə	2017-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	**29 979,4**	**30 144,0**	**99,5**
o cümlədən: Dəmir yolu	427,8	427,7	100,0
Dəniz	6,1	7,0	87,1
Hava	4 450,2	4 968,5	89,6
Metro	2 314,6	2 290,2	101,1
Avtomobil	22 780,7	22 450,6	101,5
avtobus	21 435,3	21 139,3	101,4
taksi	1 345,4	1 311,3	102,6

Cədvəl 68

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi

	2017		2018	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	2575,7	101,3	2794,6	102,4
Fevral	2350,3	101,7	2520,3	102,6
Mart	3000,1	101,8	3176,8	103,0
I rüb	**7926,1**	**101,6**	**8491,7**	**102,6**
Aprel	2299,6	101,8	2397,1	101,9
May	2692,6	102,8	2808,9	102,1
İyun	3264,6	101,4	3448,2	102,9
II rüb	**8256,8**	**101,1**	**8654,2**	**102,7**
Yanvar-iyun	**16182,9**	**101,8**	**17145,9**	**102,5**
İyul	2804,4	102,0	2936,4	103,0
Avqust	2735,7	103,1	2884,1	103,7
Sentyabr	3077,8	103,3	3191,7	102,6
III rüb	**8617,9**	**102,5**	**9012,2**	**103,1**
Yanvar-sentyabr	**24800,8**	**102,1**	**26158,1**	**102,7**
Oktyabr	3233,1	102,7	3315,4	102,6
Noyabr	2828,9	103,7	2963,3	104,3
Dekabr	4405,3	105,4		
IV rüb	**10467,3**	**103,6**		
İllik	**35268,1**	**102,5**		

Cədvəl 69

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə dövriyyəsi və indeksləri

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2017				
Yanvar	1298,2	100,8	1277,5	101,7
Fevral	1200,6	100,4	1149,7	103,1
Mart	1540,5	100,4	1459,6	103,2
I rüb	**4039,3**	**100,7**	**3886,8**	**102,6**
Aprel	1131,6	100,7	1168,0	102,9
May	1358,1	101,9	1334,5	103,7
İyun	1571,1	101,6	1693,5	101,2
II rüb	**4060,8**	**101,4**	**4196,0**	**102,5**
Yanvar-iyun	**8100,1**	**101,0**	**8082,8**	**102,5**
İyul	1462,2	102,1	1342,2	102,0
Avqust	1420,7	101,3	1315,0	104,9
Sentyabr	1573,1	103,4	1504,7	103,3
III rüb	**4456,0**	**102,3**	**4161,9**	**103,4**
Yanvar – sentyabr	**12556,1**	**101,4**	**12244,7**	**102,9**
Oktyabr	1628,7	102,5	1604,4	102,9
Noyabr	1439,0	104,9	1389,9	102,6
Dekabr	2259,6	104,4	2145,7	106,6
IV rüb	**5327,3**	**103,6**	**5140,0**	**104,2**
Yanvar-dekabr	**17883,4**	**101,9**	**17384,7**	**103,1**
2018				
Yanvar	1411,4	101,7	1383,2	103,0
Fevral	1279,9	101,8	1240,4	103,4
Mart	1612,8	102,6	1564,0	103,4
I rüb	**4304,1**	**102,0**	**4187,6**	**103,3**
Aprel	1162,0	101,5	1235,1	102,3
May	1392,6	101,3	1416,3	102,9
İyun	1640,3	102,2	1807,9	103,5
II rüb	**4194,9**	**101,8**	**4459,3**	**103,0**
Yanvar-iyun	**8499,0**	**101,9**	**8646,9**	**103,1**
İyul	1522,1	102,4	1414,3	103,7
Avqust	1511,3	104,6	1372,8	102,8
Sentyabr	1601,5	101,1	1590,2	104,2
III rüb	**4634,9**	**102,6**	**4377,3**	**103,6**
Yanvar – sentyabr	**13133,9**	**102,1**	**13024,2**	**103,3**
Oktyabr	1646,5	102,4	1668,9	102,7
Noyabr	1492,3	104,1	1471,0	104,5

Cədvəl 70

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2017-ci il		2018-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	88 695,6	100,3	97 479,7	103,5
Fevral	88 766,8	103,4	95 550,8	103,8
Mart	102 270,9	103,7	109 424,1	104,1
I rüb	**279 733,3**	**100,6**	**302 454,6**	**103,8**
Aprel	86 638,2	102,1	93 079,6	104,6
May	105 914,2	102,3	115 707,6	106,8
İyun	129 853.0	102.5	141 021,6	106,0
II rüb	**322 405,4**	**102,3**	**349 808,8**	**105,9**
Yanvar-iyun	**602 138,7**	**102,1**	**652 263,3**	**104,8**
İyul	116 113,7	105,3	126 193,7	106,9
Avqust	108 780,2	105,0	127 431,2	115,3
Sentyabr	118 189,6	104,3	123 713,8	102,9
III rüb	**343 083,5**	**104,9**	**377 338,7**	**108,2**
Yanvar-sentyabr	**945 222,2**	**103,2**	**1 029 602,1**	**106,0**
Oktyabr	128 024,4	102,9	139 489,4	107,7
Noyabr	131 083,0	104,1	145 140,7	109,2
Dekabr	197 432,5	105,9		
IV rüb	**456 539,9**	**105,0**		
İllik	**1 401 762,1**	**103,4**		

Cədvəl 71

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2017-ci il		**2018-ci il**	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	700,6	97,3	737,5	101,3
Fevral	514,9	99,2	536,7	101,5
Mart	700,4	101,0	729,9	101,9
I rüb	**1 915,9**	**98,6**	**2 004,1**	**101,7**
Aprel	509,9	103,1	536,3	102,9
May	597,7	101,8	635,1	104,4
İyun	698,8	101,7	730,7	102,8
II rüb	**1 806,4**	**102,2**	**1 902,1**	**103,3**
Yanvar-iyun	**3 722.3**	**100,4**	**3 906,2**	**102,5**
İyul	722,4	100,9	759,3	103,7
Avqust	719,4	101,1	770,5	103,6
Sentyabr	815,3	102,1	850,5	101,0
III rüb	**2 257,1**	**101,4**	**2 380,3**	**102,7**
Yanvar-sentyabr	**5 979,4**	**100,8**	**6 286,5**	**102,6**
Oktyabr	778,1	102,1	830,5	103,4
Noyabr	775,0	101,6	827,9	103,4
Dekabr	1 103,5	102,9		
IV rüb	**2 656,6**	**102,4**		
İllik	**8 636,0**	**101,2**		

Cədvəl 72

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycanın tərəfdaş ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri*

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	**25223870,8**	**9252559,9**	**15971310,9**
o cümlədən: İtaliya	4700933,5	274186,0	4426747,5
Türkiyə	2789690,4	1309656,9	1480033,5
Rusiya Federasiyası	1992089,5	1482104,9	509984,6
Almaniya	1209545,6	530698,7	678846,9
İsrail	1020149,4	19254,0	1000895,4
Çin	984510,2	948699,2	35811,0
Hindistan	828927,1	79889,9	749037,2
Çexiya	811571,6	93287,2	718284,4
Tayvan (Çinin əyaləti)	730216,6	16030,5	714186,1
Amerika Birləşmiş Ştatları	711497,3	448955,3	262542,0
Kanada	676941,5	120149,1	556792,4
Ukrayna	616739,4	359049,7	257689,7
Fransa	591924,8	151093,6	440831,2
İndoneziya	578809,6	42034,2	536775,4
İsveçrə	520922,9	406506,5	114416,4
Gürcüstan	499387,4	74713,3	424674,1
Portuqaliya	491277,0	14100,2	477176,8
Birləşmiş Krallıq	455587,5	198172,6	257414,9
İspaniya	404894,8	70822,8	334072,0
Avstriya	386449,6	56716,1	329733,5
Rumıniya	382422,2	46295,1	336127,1
Yaponiya	347494,7	339116,3	8378,4
İran İslam Respublikası	323449,2	301155,5	22293,7
Xorvatiya	193954,9	1349,7	192605,2
Qazaxıstan	182455,7	142266,1	40189,6
Digər ölkələr	2792028,4	1726256,5	1065771,9

*) Gömrük məlumatı

Cədvəl 73

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu*

milyon ABŞ dolları

Dövr	2018-ci il			2017-ci il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:		Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr
Yanvar	349,0	-200,9	549,9	658,8	-52,4	711,2
Fevral	409,6	-82,3	491,9	753,5	-121,7	875,2
Mart	405,4	-165,8	571,2	628,3	-43,3	671,6
I rüb	**1164,0**	**-449,0**	**1613,0**	**2040,6**	**-217,4**	**2258,0**
Aprel	1462,2	-75,0	1537,2	569,6	-107,8	677,4
May	889,0	-120,7	1009,7	588,0	-94,8	682,8
İyun	486,7	-85,3	572,0	509,5	-34,8	544,3
II rüb	**2837,9**	**-281,0**	**3118,9**	**1667,1**	**-237,4**	**1904,5**
I y/illik	**4001,9**	**-730,0**	**4731,9**	**3707,7**	**-454,8**	**4162,5**
İyul	969,1	-156,8	1125,9	145,8	-129,1	274,9
Avqust	1045,1	-140,9	1186,0	450,4	-93,8	544,2
Sentyabr	353,4	-222,9	576,3	283,0	-171,4	454,4
III rüb	**2367,6**	**-520,6**	**2888,2**	**879,2**	**-394,3**	**1273,5**
9 aylıq	**6369,5**	**-1250,6**	**7620,1**	**4586,9**	**-849,1**	**5436,0**
Oktyabr	349,2	-167,2	516,4	130,1	-160,1	290,2
Noyabr				237,6	-158,6	396,2
Dekabr				75,0	-178,3	253,3
IV rüb				**442,7**	**-497,0**	**939,7**
İllik				**5029,6**	**-1346,1**	**6375,7**

*) Gömrük məlumatı

Cədvəl 74

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ixrac olunan mühüm növ məhsullar*

Malların adı	2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında		2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	194,5	169170,2	96,2	106,8
Təzə meyvə, min ton	180,9	205634,5	122,6	107,9
Kartof, ton	66503,9	29602,1	115,5	114,7
Çay, ton	1107,8	7578,0	76,3	91,3
Bitki yağları, ton	8670,4	7461,0	102,9	85,9
Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1695,4	1721,5	91,3	94,1
Şəkər, ton	38146,8	21976,6	67,8	60,3
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	5403,6	6238,4	110,2	150,6
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	5982,7	7669,8	87,0	101,4
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	573,7	6441,4	2, d.	142,6
Tütün, ton	2947,7	8951,9	85,2	83,6
Bentonit gili, min ton	122,1	6954,1	89,6	84,5
Xam neft, min ton	24195,4	12923328,0	101,9	141,1
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	27140,0	13991951,6	99,8	142,1
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, min ton	271,8	152960,9	1,7 d.	2,2 d.
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	581,3	292871,1	120,0	157,7
Maye qaz, ton	76727,1	14848,6	120,3	106,7
Təbii qaz, mlyn. kub metr	6184,2	1209621,7	109,5	120,8
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	7687,2	1451405,4	108,9	128,2
Neft koksu, min ton	200,6	12776,7	98,7	104,5
Polietilen, ton	72495,1	68451,1	121,9	114,9
Pambıq lifi, ton	41391,5	63800,8	2,2 d.	2,3 d.
Pambıq ipliyi, ton	7642,9	19053,4	128,0	141,2
Qara metallardan borular, ton	49028,7	38957,7	105,1	122,9
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	29044,7	13029,1	38,9	57,1
Emal olunmamış alüminium, ton	31525,5	65873,4	116,8	155,5

*) Gömrük məlumatı

Cədvəl 75

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında idxal olunan mühüm növ məhsullar*

Malların adı	2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında		2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	6782,7	20741,6	89,8	97,4
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	27937,1	31543,0	122,7	116,7
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	9561,1	56004,0	80,4	101,2
Kartof, min ton	110,2	28291,1	83,0	102,3
Təzə tərəvəz, ton	12985,7	7220,6	54,9	58,1
Təzə meyvə, ton	86473,5	76626,1	149,5	148,7
Çay, ton	10910,9	42378,8	100,4	97,3
Buğda, min ton	939,0	176005,3	99,6	103,6
Bitki yağları, min ton	101,2	86861,0	99,3	93,0
Xam şəkər və şəkər, min ton	196,4	71203,9	59,8	47,2
Siqaretlər, mlyn. ədəd	8142,9	106411,6	96,7	86,7
Sement və sement klinkerləri, ton	38207,6	8792,2	151,2	159,3
Mineral gübrələr, min ton	232,2	70560,2	159,7	1,7d.
Polietilen, ton	33618,1	43672,5	131,5	146,1
Rezin şinlər, min ədəd	1437,8	52543,1	94,0	102,0
Polad prokatı, min ton	226,5	173262,2	89,7	110,2
Qara metallardan çubuqlar, min ton	126,4	74751,1	130,4	151,6
Qara metallardan künclüklər, ton	28983,3	24846,1	97,1	111,4
Qara metallardan borular, min ton	189,8	416043,2	1,9d.	2,2 d.
Məişət kondisionerləri, min ədəd	128,9	31671,4	136,9	143,4
Məişət soyuducuları, ədəd	31306	7402,4	1,9d.	1,7d.
Paltaryuyan maşınlar, min ədəd	135,0	25672,3	111,0	125,9
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	323,0	54125,8	114,0	96,8
Minik avtomobilləri, ədəd	17345	283817,0	2,4 d.	2,0d.
Avtobuslar, ədəd	179	8764,6	120,9	90,5
Yük avtomobilləri, ədəd	1722	26527,6	2,2 d.	2,3 d.
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	594,9	59901,7	128,1	122,8

*) Gömrük məlumatı

Cədvəl 76

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB üzvü ölkələrinin əsas sosial-iqtisadi göstəriciləri
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	100,8	106,0[1]	103,5	104,1[1]	102,0	104,5[2]	101,5[1]*	107,0[1]	102,8[3]
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	101,5	104,5	106,4	104,7	98,6	106,0[1]	103,0	113,6	101,8
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	130,7	102,0	106,9	119,1	101,9	100,5	111,4	102,6	117,9
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər	88,7	106,5	108,9	120,8	105,4	113,5[1]	104,1[1]	113,1	126,5[2,4]
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	97,2	113,4	108,7	106,2	119,5[5]	104,7	102,4	116,3	95,6
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,6	101,7	108,9	106,5	105,6		102,6	105,3	105,4
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	106,3	102,3	111,4	110,4	109,2	107,2[6]	103,2	127,2	105,0
İstehlak qiymətlərinin indeksi	102,4	102,7	104,8	106,2	101,8	103,5	102,6	103,5	111,2
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	109,2[7]		113,5[1]				104,9[8]*		
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	105,3[7]						106,4*		
Sərəncamda qalan real gəlirlər	107,0[7]		107,8[1]				101,6[8]*		
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı	102,8[1]	103,7*	117,7	108,5*	106,3[1]	112,0[1]	110,4*	105,8[1]	125,7[1]
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı				100,5*			93,6*		
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	91,9	90,1	56,4	105,7	110,5	77,4	89,3	104,6[1]	96,3

...ardı

2018-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB üzvü ölkələrinin əsas sosial-iqtisadi göstəriciləri (ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə) - cəmi	97,1[9)]	111,7	118,2[1)]	128,4[1)]	96,9[1)]	118,7[1)]	127,8[10)]	90,2	110,3[1)]
o cümlədən MDB üzvü dövlətlərinə	83,4	122,9	108,1	114,8	107,7	91,2	117,1	132,7	102,7
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	98,2	107,6	134,1	131,2	88,0	125,7	129,5	68,3	111,8
İdxal (faktiki qiymətlərlə) - cəmi	97,7[9)]	125,8	116,7[1)]	111,3[1)]	111,2[1)]	121,6[1)]	107,5[10)]	116,8	116,1[1)]
o cümlədən MDB üzvü dövlətlərindən	107,4	115,2	121,8	106,6	94,1	119,2	106,7	111,5	120,2
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	94,4	131,0	108,7	115,6	126,0	122,4	107,6	123,4	114,9

[1)] 2018-ci ilin yanvar-sentyabrı 2017-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən
[2)].2018-ci ilin yanvar-iyunu 2017-ci ilin yanvar-iyununa nisbətən.
[3)] 2018-ci ilin III rübü 2017-ci ilin III rübünə nisbətən.
[4)] Qeyri-maddi aktivlərə yönəldilən investisiyalar daxil olmaqla.
[5)] Yüklənmiş yüklər.
[6)] 2018-ci ilin yanvar-sentyabrı 2017-ci ilin yanvar-sentyabrına nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.
[7)] Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.
[8)] Müqayisəlik üçün göstərici 2017-ci ilin yanvar ayında pensiyaçılara 5000 rubl məbləğində ödənilən birdəfəlik müavinət nəzərə alınmadan hesablanmışdır
Ödənişlər hesablanmaqla əhalinin pul gəlirlərinin artım sürəti (faktiki qiymətlərlə) 104,4 faiz, real gəlirləri 101,1 faiz təşkil etmişdir.
[9)] 2018-ci ilin yanvar- sentyabrı 2017-ci ilin yanvar- sentyabrına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.
[10)] 2018-ci ilin yanvar- sentyabrı 2017-ci ilin yanvar- sentyabrına nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.
* Qiymətləndirmə.
Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

METODOLOJİ İZAHLAR

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərlə ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzdlu işçilərə verilən əməkhaqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsini, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

-əlavə dəyər vergisi (ƏDV);

-aksizlər, satışa görə vergilər və s;

-ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);

-dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);

-idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) dəyərinə - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusiləşdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istehsal olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərinə daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sənaye məhsulunun fiziki həcm indeksi - sənaye fəaliyyəti nəticəsində istehsal edilmiş məhsul kütləsinin müqayisə edilən dövrə nisbətdə dəyişməsini xarakterizə edən nisbi göstəricidir. 2001-ci ildən tətbiq olunan metodologiyaya əsasən sənaye məhsulunun fiziki həcm indeksi məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı, aqreqasiya zamanı çəki kimi dəyər ifadəsində "məhsul buraxılışı" göstəricisi deyil, beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq "əlavə dəyər" göstəricisi əsasında hesablanır.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların

alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədənkənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisinə – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər - xam neftin, təbii qazın hasilatı və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərdir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş daxili vəsaitlər – mənşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitar qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və

giləmeyvənin, digər bitkiçilik məsullarının (yemlik kökümeyvəlilər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitar kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərinə ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşıdığı yükün həcmini daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcminə, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindaşıma nəqliyyatının işinin həcmini məsafə ilə

xarakterizə edir və sərnişin-kilometrlə ölçülür. Sərnişin dövriyyəsi daşınmış sərnişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavül sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqidir. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əməkhaqqı – hesablanmış əməkhaqqı fondunun (vergilər və digər sosial ödəmələr daxil olmaqla) faktiki işləmiş işçilərin sayına (sosial, habelə ödənişsiz məzuniyyət verilmiş işçilər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmini və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – məşğul və işsiz əhalinin ümumi sayıdır.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – məşğul olmayan, müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan və işə başlamağa hazır olmayan 15 və yuxarı yaşda olan şəxslərdir.

Məşğul əhali - Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan və bir qayda olaraq qazanc (gəlir) gətirən hər hansı fəaliyyətlə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan vətəndaşlığı olmayan şəxslər və əcnəbilərdir.

İşsiz əhali – işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyata alınan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir. Bu şəxslər, milli qanunvericiliyə uyğun olaraq işsiz statusu almaq hüququna malikdir.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsini səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsini əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanılır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar

üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti işlərinin qiymət indeksi - "Tikinti" iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikası sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və "tərkib elementləri" metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma tariflərinin indeksləri - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma tariflərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət (tarif) amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma tarifləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi

hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma tarifləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə; yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma tariflərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma tariflərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

Pensiyaçılar - Azərbaycan Respublikasının "Əmək pensiyaları haqqında" Qanununda nəzərdə tutulmuş şərtlər daxilində hesabat ilinin əvvəlinə yaşa, əlilliyə və ya ailə başçısının itirilməsinə görə hər ay pul vəsaiti şəklində maddi təminat alan şəxslərdir.

Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği - təyin olunmuş aylıq pensiyaların ümumi məbləğini sosial müdafiə orqanlarında qeydiyyatda olan pensiyaçıların sayına bölməklə müəyyən edilir.

Yaşa və əlilliyə görə əmək pensiyası baza, sığorta və yığım hissəsindən, ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası isə baza və sığorta hissəsindən ibarətdir.

Sosial müavinətlər - Azərbaycan Respublikasının "Sosial müavinətlər haqqında" Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada ayrı-ayrı kateqoriyalardan olan şəxslərə sosial yardım göstərilməsi məqsədilə aylıq və ya birdəfəlik ödənilən pul vəsaitidir.

Ünvanlı dövlət sosial yardımı - aztəminatlı ailələrə dövlət tərəfindən göstərilən pul yardımıdır.

Aztəminatlı ailə - orta aylıq gəliri hər bir ailə üzvü üçün ehtiyac meyarı məcmusundan aşağı olan ailədir.

Ehtiyac meyarı - əhalinin əsas sosial-demoqrafik qrupları üzrə yaşayış minimumundan asılı olaraq ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsi ilə birgə hər il üçün təsdiq olunan həddir.

Əhali sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu

ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün bu əraziyə gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum və ölüm haqqında müvafiq akt qeydlərində olan məlumatların hər ay statistik cəhətdən işlənməsi nəticəsində əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanların sayı daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqinə bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Təbii artım əhalinin orta illik sayına bölünərək orta illik əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə müəyyən edilir.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq səhiyyə müəssisələrində tərtib olunan ölüm haqqında tibbi şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Ölümün səbəblərinə görə ölüm əmsalları – göstərilən ölüm səbəblərindən il ərzində ölənlərin sayının bu yaşda əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə təyin edilir. Ölümün ümumi və yaş əmsallarından fərqli olaraq, əhalinin 100 min nəfərinə görə hesablanır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikası yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar da hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələrində qeydiyyata alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – təqvim ilində qeydə alınmış boşanmaların sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.